

# ERDŐKERTESI

2021. ÁPRILIS



# Napló

AZ ERDŐKERTESIEK KÖZÉLETI LAPJA



Nagyné Gódor Csilla, alpolgármester asszony  
(Írásunk a 3. oldalon. Fotó: Ruzsovics Dorina)

## TÁJÉKOZTATÁS

Tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat, hogy lapunk koronavírus-járványra vonatkozó információi és tájékoztatásai a 2021. MÁRCIUS 24-i, nyomdába adás előtti állapotot tükrözik, azok a lap megjelenésének idejére a vírushelyzetnek megfelelően változhatnak!

## TÁJÉKOZTATÁS

Erdőkertes Község Önkormányzata tájékoztatja a Lakosságot, hogy a KORONAVÍRUS-JÁRVÁNNYAL kapcsolatos legfrissebb helyi információkért KÖVESSÉK honlapunkat ([www.erdokertes.hu](http://www.erdokertes.hu)) és hivatalos Facebook-oldalunkat ([www.facebook.com/erdokertes/](https://www.facebook.com/erdokertes/))!

### Tisztelt Erdőkertesi Polgárok!

A jövőben szeretnénk Önöket heti rendszerességgel rövid írás, esetleg videó formájában tájékoztatni egy-két héttel előre a település életében fontos eseményekről, illetve olyan történésekről, melyek az itt élők mindennapjait befolyásolhatják.

A „**KERTESINFÓ**”-t

megtalálhatják a polgármester, az önkormányzat és a 9 független képviselő Facebook-oldalán.

## CSENDES TISZTELETADÁS

Az idei március 15-én a járványhelyzet miatt országszerte elmaradtak az ünnepi megemlékezések. Erdőkertesben is pusztán gróf Batthyány Lajosnak, az első felelős magyar kormány miniszterelnökének szobránál helyezték el a megemlékezés koszorúit a település képviselői.



### Tisztelt Erdőkertesi Polgárok!

Az Erdőkertesi Polgárőr Egyesület várja tagjai közé mindazokat, akik elhivatottságot éreznek szűkebb környezetük közbiztonságáért, és ezért tenni is szeretnének. Várom jelentkezésüket a [polgarmester@erdokertes.hu](mailto:polgarmester@erdokertes.hu) e-mailcímen!

Tisztelettel:  
dr. Pásztor László polgármester

**BEMUTATJUK KÉPVISELŐINKET 1.  
NAGYNÉ GÓDOR CSILLA, ALPOLGÁRMESTER ASSZONY****„KÖKEMÉNY MUNKAKÉNT ILLIK CSINÁLNI”**

Most induló sorozatunkban szeretnénk Erdőkertesi lakosságához közelebb hozni, minden napjaikban is bemutatni önkormányzati képviselőinket. Ám vannak köztük olyan képviselők is, akik annyira a közeletünk részei, hogy azt gondolnánk, csak részben szorulnak bemutatásra. Ilyen a sorozat nyitó részének főhőse, Nagyné Gódor Csilla is, aki túl azon, hogy a község egyik alpolgármestere, a Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ intézményvezetője is. Beszélgetésünk mégis sok meglepetéssel szolgált.

*Ilyen járványos időszakban, vágjunk a közepébe! Igaz az információnk, hogy élete álma az orvosi pálya volt?*

Így van, gyerekkoromtól orvosnak készültem. Órbottyáni származású lányként Vácra jártam egészségügyi szakközépiskolába, majd jelentkeztem az orvosi egyetemre. Egy pont hiányzott a felvételin, de nem adtam fel, a következő évi felvételiig a Rókus kórház kórbontani intézetében dolgoztam. Ugyanis az orvosi pályán belül is kórbontani kutatóorvos szerettem volna lenni. Aztán, amikor másodszor is lemaradtam a felvételin, elfogadtam a felvételiztető tanárok javaslatát, és némi korrekcióval védőnőnek tanultam.

**Megbánta?**

Dehogyan! Néha még eszembe jut az orvosi lét, de jó így! 1992-ben házasodtam és költöztünk Erdőkertesre, és ekkor kezdtem el védőnőként is dolgozni a településen. De úgy éreztem, hogy a gyerekeim születése mellett még van energiám tanulni, így elvégeztem a család-gondozó szakvédőnői szakot, majd az államigazgatási vonalon a szociálpolitikai szakigazgatás-szervezőt, végül megszereztem a negyedik diplomám is a pécsi egyetem jogi karán: családvédelmi szaktanácsadó is vagyok.

**Öszinte elismerésünk! Négy diplomával jól körül van bástyázva a Szociális Alapellátási Központ vezetése. Honnan jött ez a lehetőség, illetve a jogi-államigazgatási érdeklődés?**

Anyukám volt közigazgatásban dolgozó szakember, talán tőle örökölhettem. De meg kell említenem, hogy életem meghatározó szereplője a nagymamám volt, nagyon közel álltunk egymáshoz. Visszatérve a Családsegítőre, ez egy folyamat volt, és inkább a munka adta feladatokat generálták bennem az igényt a szakterület iránti elmélyülésre, továbbtanulásra.



Fotó: Ruzsovics Dorina



Fotó: Ruzsovics Dorina

1999-ben lettem az önkormányzati gyermekjóléti szolgálat vezetője, majd 2007-ben alakult az Esély Alapellátási Központ, amit kezdettől vezetek. Négy településsel indultunk, ma kilenc rászorulóinak segítünk.

**Nőtt vagy csökkent a szegények száma az elmúlt közel másfél évtized alatt a kistérségben?**

Az arány összességében maradt, miközben persze a számok nőttek a lakosságszám növekedésével. Évente is változó a rászorulóknak száma, például 2008-ban nagyon megugrott, de van, amikor alacsonyabb. Most, a digitális oktatás egyik szomorú hozadéka a bántalmazások számának növekedése. Hogy érzékeltsem a munkánkat: évente 4-5 ezer klienskapcsolat jön be hozzánk a Családsegítőbe, ami olyan kétezer embert jelent. Óriási munka, nem is menne máshogy, ha nem dolgozhatnék kiváló kollégákkal, akiknek ezúton is köszönetet mondok.

**Mi tartja a pályán?**

Az innováció. Itt mindig lehetőség van az állandó megújulásra, kezdeményezőkézségre. Szeretek pályázni például, büszkén mondhatom, hogy alig egy-két pályázatnál kellett pályázatíró segítséget kérnem, a többséggel úgy nyertünk, hogy magunk készítettük el. És persze dolgozni is szeretek, ha itthon vagyok két-három napot, már alig várom, hogy mehessek munkába.

**Ezért vállalt önkormányzati szerepet is?**

Úgy éreztem, hogy tudok tenni valamit a településért, és belevágtam. De el kell mondanom: a mai napig óriási megtiszteltetésnek élem meg, hogy az

emberek engem bíztak meg azzal, immár sokadik ciklusban, hogy képviseljem őket. Ezen sokszor el is szoktam érzékenyülni. Ezért ezt a feladatot csak a legnagyobb alázattal és kökemény munkaként illik csinálni. Én soha nem megyek el úgy testületi ülésre, hogy nem készülök fel a lehető legalaposabban.

**Alpolgármesterként milyen plusz feladatai vannak?**

A hozzám közel álló részfeladatok jutnak nekem. Sok ilyen volt az évek folyamán, például a közbiztonsági koncepció, szociális ügyek és természetesen az esélyegyenlőségi program. Összességében nagyon jónak látom a testületen belüli együttműködést, vannak köztünk elméletibb és gyakorlatiasabb emberek is. Továbbá nagyon fontos, hogy a képviselő-testület mögött a polgármesteri hivatalban hiteles és jó szakemberek dolgoznak.

**Mit tart a legnagyobb hiánynak Erdőkertesben?**

Egyértelműen az utak állapotát. Óriási sikerként élném meg, ha egyszer eljutnánk oda, hogy minden utunk rendben lenne. A másik hiány, hogy nincs Erdőkertesben egy olyan állandó műszaki ellátó szervezet, amely szobá tenné a községet a mindennapokban. És ha még egyet említhetek, akkor siker lenne, ha az iskola létszáma ismét a régi szintre visszaerősödne.

**Ha jelenkori sikertörténet, akkor a tábor?**

Nagy kedvencem, a szívem csücske! Huszonharmadik éve vezetem a gyerekek nyári táboroztatását. Olyan, mintha hazamennék, alig van ott olyan dolog, amiben a kétkezi munkám ne lenne benne. Azt hiszem, hogy ilyen tábor nincs másik a környéken. Ezt jól kiegészíti a 2000-ben alakult Szeder Egyesület, amiben a tevékenységemet nyugodtan nevezhetjük a közösségi munkámnak is.

**Ennyi minden mellett van idő egyáltalán valami hobbira?**

Virágokra és versekre mindig van. (Nevet.) Imádom verseket olvasni, a kedvencem Reményik Sándor, de nagyon szeretem például Adyt is. Ha pedig nem verset olvasok, akkor az egyszerre úti és gasztronómiai könyveket kedvelem. (folytatás a 4. oldalon)



Fotó: Ruzsovics Dorina



Mondjuk Olaszországról, ami a kedvenc úticélm. De ennyi olvasás mellett se törtem soha írni babérokra, bár büszkén mondom, hogy általános iskola 2. osztályos tanulóként jelent meg versem a Dörmögő Dörmötörben.

### Csodálatos virágai vannak. Van kedvenc?

Az orchideák, ezen belül is a csónak orchidea. És persze a citrusfélék. Idén télen október óta nem vettem például citromot, mert a saját termésünket fogyasztjuk.

### Kik segítenek megenni?

Boldog házasságban élek immár közel három évtizede. Két felnőtt gyerekem van, Bálint gyógyszerbiztonsági területen dolgozik, közben egy kert- és tőépítő tanfolyamot végez, Bogi pedig kertészmérnök.

### Kertépítés és kertészmérnök?

Hát, Istenem, nem esett messze az alma a fájától!

Kovács Péter

## RIDIKÜLNYI SZERETET

Intézményünk idén is meghirdette a nőnaphoz kapcsolódó Ridikülnyi Szeretet programját. Idén a tavalyinál is több, összesen 55 ridikül érkezett. Volt, aki ridikül nélkül jött, viszont illatszereket hozott, volt, aki több táskával érkezett. Idén Király Gabriella műkörmös egy géllakkozást is felajánlott, valamint csatlakozott akciónkhoz a MultiSport SE Nordic Walking Sport Veresegyház szakosztálya is, akikkel március 6-án nagyon kellemes időben gyalogoltunk egy jótékonyági séta keretében.

A ridiküloket 55, a Veresegyházi Kistérségben élő hölgy könnyes szemmel köszönte meg.

Köszönjük, hogy gondoltak rájuk!

Köszönettel: Nagyné Gódor Csilla intézményvezető



## ÚJ SZOLGÁLTATÁS A CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLTATBAN

Intézményünk az Önök naprakész informálása érdekében több kommunikációs csatornán is rendelkezésükre áll.

A [www.eselykisterseg.hu](http://www.eselykisterseg.hu) honlapon szolgáltatásainkról, elérhetőségeinkről olvashatnak, illetve az egyes szolgáltatások igényléséhez szükséges dokumentációt is megtalálják.

**Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Facebook-profilunkhoz** csatlakozva napi híreket, akciókat, a lakosságot érintő híreket olvashatnak.

**Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ Facebook-oldalunkon** naponta osztunk meg Önökkel állásajánlatokat.

Kérem Önöket, hogy ha az intézménytől információra, tanácsra, ügykezelésre vagy szolgáltatásra van szükségük, akkor ne a Facebookon keresztül üzenjenek!

Erre az [eselykistersegveres@gmail.com](mailto:eselykistersegveres@gmail.com) e-mailcímet használják, vagy keressenek bennünket személyesen a következő ügyfélfogadási időben: **hétfő: 8-18 szerda: 8-16.30 péntek: 8-12**

Tisztelettel: Nagyné Gódor Csilla intézményvezető

## VÉRADÁS ERDŐKERTESÉN

A februári erdőkeresi véradáson a 38 önkéntes véradóra jelentkezőből nem kevesebben, mint 32-en sikeresen segíthették ily módon a rászorulókat. Köszönet érte mindannyiuknak! Képeinken Hack István képviselő és Pallag Katalin látható.



Fotók: Hollósi Jánosné



# VAJON ÓVODAÉRETT A GYERMEKEM?



Vajon óvodaérett a gyermekem? Sok szülő teszi fel valószínűleg ezt a kérdést, mikor eljön az idő, hogy óvodába írassa a gyermekét. Valóban, több területen kell megfelelően érettnnek lenni, hogy az óvodai élethez majd alkalmazkodni tudjon. Ehhez szeretnénk egy kis segítséget adni.

Az óvodakezdés előtt már sokat kell beszélgetni az óvodáról, lehet mesét keresni, melyek az óvodás életről szólnak. Ha lehetőség adódik rá, akkor sétáljanak az óvoda felé, nézzenek be az óvoda udvarára, amikor kint játszanak a gyerekek. Sajnos a vírushelyzet nem teszi lehetővé, de amint lehet, látogassák meg személyesen is az óvodát.

## AZ ÓVODAÉRETTSÉG ISMÉRVEI A KÖVETKEZŐK:

### 1. Szociális érettség

Az elsődleges szocializációs környezet a család, de megfigyelhető körülbelül két éves kor tájékán, hogy már kezd érdeklődni a gyermek más gyermekek iránt. Ezt lehet segíteni azzal, hogy több lehetőséget biztosítanak számára, más környezetben, ismerős, ismeretlen gyerekekkel, felnőttekkel való együttlétre. Ez megkönnyíti majd azt, hogy képes legyen az óvodában is kapcsolatot teremteni gyerekekkel, felnőttel egyaránt. Az óvodában meg kell tanulnia a közösséghez alkalmazkodni, életkorának megfelelő alapvető szokásokhoz, szabályokhoz alkalmazkodni, azokat elfogadni, alkalmazni. Éppen ezért nagyon fontos, hogy otthon is legyenek alapvető szokások, szabályok, amelyeket mindig szeretetteljes következetességgel betartunk, betartatunk.

### 2. Pszichés érettség

Ennek köszönhetően lesz képes majd elfogadni az anya, apa távollétét. Ennek alapfeltétele a biztonságos kötődés, ez teszi lehetővé, hogy a gyerek tudja, hogy bár reggel elválnak, de mindig időben jönnek érte, így ezt nem a szeretet megszűnéseként éli meg. Meg lehet próbálni, amennyiben vannak nagyszülők, keresztszülők, náluk hagyni kicsit a gyereket, hogy tapasztalja meg így, családi körben, biztonságos helyzetben az elválást.

### 3. Kommunikációs készség

Ez azért fontos, mert képesnek kell lennie arra, hogy alapvető igényeivel kapcsolatban kifejezze magát a pedagógus, dajka és gyerektársak irányában. Természetesen megkészt beszédfejlődésű gyermekeket is beveszünk az óvodába. Az ilyen gyerekeknél viszont nagyon fontos a pedagógus tájékoztatása arról, hogy a gyerek milyen jelzéseket használ az igényei közlésére. A gyerek beszédfejlődését nagyon segíti a beszélgetés, az élő mese, nagyon rontja viszont az idő előtti digitális eszközök hatása. Gyerekpszichológus vélemények

szerint 2,5-3 éves kor előtt ne is nézzen a gyerek tévét, videót, a tabletről, telefonról, számítógépről nem is beszélve.

### 4. Önállóság

Tudjon önállóan étkezni kanállal, önállóan inni pohárból, az étkezésnél nagyon fontos, hogy a csoportban dolgozó felnőttektől elfogadja az ételt. Maradjon az asztalnál ülve, míg be nem fejezi az étkezést. Nagyon fontos lenne, hogy otthon is alapkövetelmény legyen ez. Próbálkozzon a ruha fel- és levételével, a cipő fel- és lehúzásával. Természetesen megkapják a szükséges segítséget, de amit képes egyedül elvégezni, azt kívárujuk, hogy megtegyje. Otthon is fontos lenne, hogy ne csinálják meg a gyerek helyett azt, amit már képes elvégezni. Sok türelem kell hozzá, de megéri.

### 5. Szoba- és ágytisztaság

Ez azért fontos, mert az óvodában sem személyi, sem tárgyi feltételei nincsenek meg a pelenkázásnak. Az otthoni bilihasználatról is fokozatosan álljanak át a vécéhasználatra, mert az óvodában ezt kell majd használniuk, és ha már ismerik, akkor itt is gátlás nélkül használják majd. Az óvodakezdés a szülők számára sem egyszerű, ha háromévesen először engedik el a gyermeket. Ha a szülők nem tudják elengedni a gyermekeiket, a szülő szorongását a gyerek azonnal észleli, és a már óvodaérett gyermeknél is visszaesést tapasztalhatunk, a gyerek bizonytalan lesz, nehezebben szokik be az óvodába. A beszoktatás megkönnyítésére alakult ki a szülős beszoktatás, a kezdeti 2-3 napon bent lehetnek gyermekeikkel. Láthatja, mi történik a délutáni folyamán, megismerkedik a pedagógusokkal, dajkával. Megismeri a csoport szokásait, szabályait. Ez tapasztalataink szerint biztonságot nyújt gyerekeknek, szülőknek egyaránt. Ennek hatására könnyebben kialakul a bizalom az óvodapedagógusok irányába, és könnyebb szívvel hagyják ott gyermekeiket az óvodában.

### Mesék, versek az óvodáról

Varga Katalin: *Milyen a jó óvodás*, Marék Veronika: *Első nap az óvodában*, Janikovszky Éva: *Már óvodás vagyok*, Fésűs Éva: *Pöttömke*, Donászy Magda: *Első nap az óvodában*, Orgoványi Anikó: *Kezdődik az óvoda*

Zsolnay Anikó  
óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus

## A SZÖLÖFÜRT REFORMÁTUS ÓVODA BEIRATKOZÁSÁNAK IDŐPONTJA:

(20/2012.(VIII.11) EMMI rendelet 7.§ alapján)

**2021. 04. 20. 8.00–14.00 • 2021. 04. 21. 10.00–16.00**

A beiratkozásra azokat a szülőket várjuk, akik előzetesen jelentkeztek és tájékoztatást kaptak a gyermek óvodai felvételéről!

Kapcsolat: Balogh Katalin intézményvezető-helyettes

Honlap: [szolofurtovoda.reformatus.hu](http://szolofurtovoda.reformatus.hu) • Email: [szolofurtnyilatkozat@gmail.com](mailto:szolofurtnyilatkozat@gmail.com)

Telefonszám: 06 28 756 340; 06 30 546 2642 • Cím: 2113 Erdőkertes, Fő tér 2.

Erdőkereseti az országos sajtó érdeklődésébe került az elmúlt hetekben, miután Dr. Kiss Csaba háziorvos különvéleményét fejezte ki a koronavírus-oltási rendszerrel és az oltásokkal kapcsolatban. A felmerült kételyek és kérdések miatt Prof. Dr. Balázs Csaba immunológust, az MTA doktorát és dr. Marik György háziorvost, a Misszió oltási programjának vezetőjét kértük fel válaszadásra a téma kapcsán.



## AZ ORVOS VÁLASZOL

### PROF. DR. BALÁZS CSABA immunológus-endokrinológus

*Az oltások kapcsán rendszeres felvetés, félelem, hogy „mellékhatásai” lehetnek, például közép vagy hosszú távon. Reális, hogy egy beadott oltásnak hónapok, évek múlva jelentkezik mellékhatása?*

A modern medicina történetében a vakcinák jelentették a járványok el- leni legfontosabb előrelépést. Évek utáni mellékhatásokról nem tudunk, más oltásoknál ilyen nem figyeltek meg, ezért most sem tartom valószínűnek, hogy lennének. Különösen, mivel egyik vakcina technológiája sem új, évek óta alkalmazzák őket.

*A kínai vakcina (Sinopharm) kapcsán különösen nagyfokú bizalmatlanságot lehetett tapasztalni, melyet például az elhúzódó engedélyezéssel indokolnak. Reálisnak tartja, hogy veszélyt hordozhat emiatt a vakcina? „Gyógyszerkísérletben” vesz részt, aki beadatja?*

Gyógyszerkísérlet? Ez nyilvánvalóan mellébeszélés. Ez akkor minden antibiotikumról elmondható lenne, például a penicillinről is. Ezt a felvetést azért sem tartom reálisnak, mert ez a leghagyományosabb módon előállított vakcina. A Lancet nevű nemzetközi szaklapban megjelent az 1. és 2. fázisú klinikai vizsgálat eredménye, a 3. fázis egy nemzetközi klinikai vizsgálat, amely során a készítmény védőhatását, biztonságosságát és az immunogénitást (az immunrendszernek az oltásra adott reakcióképességét) értékeli egy éven keresztül. A 4. fázis a hosszú távú – éveken át történő – utánkövetés, amelyre értelem szerűen még csak most lesz lehetőség. Katasztrófa vagy veszélyhelyzet esetén elhagyható a 3. és 4. fázis, melyre eddig is voltak példák, ez nem új dolog.

Személy szerint úgy vélem, ez a készítmény sikeresebb, hatékonyabb lehet a többinél, mivel a teljes elölt vírust tartalmazza, nem csupán a vírusok tüskéje, hanem az egész vírus ellen hat. A vírusok genomja (örökítőanyaga) mutálódhat, és akkor a Pfizer, vagy más oltóanyagok hatásukat veszíthetik... De remélem nem lesz ilyen!

*Autoimmun betegek, endokrin betegek számára érdemes-e mérlegelni, melyik vakcinát adassák be, vagy bármelyik vakcina jobb immunbetegség esetén, mint az oltásnélküliség?*

Az autoimmun betegek is olthatók, egyedül akut lázas állapotban nem javasolt az oltás. A válogatás kapcsán a válaszom: minden oltás jobb, mint az oltás nélkülség!

*Sokan tartanak attól, hogy az oltásban található vírusdarabkák az immunbetegség fellángolását okozzák. Valós ennek a lehetősége?*

A vírussal való találkozás hordozza ezt a veszélyt, nem a vakcina! Semelyik kovidvakcina nem tartalmaz élő vírust, ellenben az immunbetegségeket sok esetben vírusok által indukált interferon váltja ki (például szisztémás lupus, pajzsmirigygyulladás esetében). Évek óta hangsúlyozom, hogy a társadalomban már korábban fel kellett volna mérni az immunhiányos embereket, például az IgA-hiányosakat. Ez az antigénhiány túlnyomórészt tünetmentes, de tünetes állapotban krónikus légzőszervi betegségek, emésztőszervi panaszok, allergiák, tápanyag-felszívódási zavarok, immunbetegségek, ekcéma, később daganatos betegségek lépnek fel. Sajnos ehhez most már késő, de a járvány után sürgősen meg kellene ezt tenni.

*Okozhat allergiát az oltás?*

Az oltás önmagában nem okoz allergiát. A vivőanyagok, fehérjék okozhatnak allergiás reakciót, nagyon kis számban.

*Van esetleg személyes tapasztalata, milyen lenne az egészségügyi helyzet az oltások nélkül?*

Szerencsére ilyen személyes tapasztalata a ma élő nemzedéknek kevés van. Saját emlékeim alapján azt tudom hangsúlyozni, hogy az elemi iskolában rettegünk a gyermekbénulástól. Ekkor jött a vakcina, és eltűnt a betegség: most is csak ott fordul elő, ahol nincs kötelező oltás.

### DR. MARIK GYÖRGY háziorvos

*Sokan azt mondják, túl gyorsan készültek el a kovidvakcinák – Kemenes Gábor virológus szerint azonban nem ez a vakcina készült el gyorsan, hanem az előzőek lassan. Melyik a reális ön szerint?*

Nem tartom reálisnak, hogy túl gyorsan készültek el a vakcinák. Minden oltás váza sok éve kidolgozott technika, a legújabb oltástípusoké is.

## „KONKRÉT TÁMOGATÁST NYÚJTUNK”

Az erdőkereseti oltási helyzetről és az ezzel kapcsolatos önkormányzati lépésekről kérdeztük dr. Pásztor Lászlót, Erdőkereseti polgármesterét.

*Hogyan támogatja az erdőkereseti önkormányzat az oltási folyamatot?*

Az önkormányzat szoros együttműködésben dolgozik a Kormányhivatallal és az ÁNTSZ-szel. Felelős polgármesterként számomra az a legfontosabb, hogy azok az erdőkeresetiek, akik regisztráltak, hozzájussanak a védőoltáshoz. A helyzet napról napra változik, így az önkormányzatnak is ehhez kell alkalmazkodnia. Tesztük a dolgunkat; minden, a településre érke-

ző vakcinát felhasználunk, folyamatosan segítjük az oltási folyamatot.

Konkrét, kézzelfogható támogatást nyújtunk ott, ahol kell: így például a rászorulókat saját autóval szállítjuk az oltópontokra. Gödöllőre elme- gyünk a vakcinákért, annak érdekében, hogy minél hamarabb Erdőkeresetre érjen az oltóanyag. Emellett átvállaltuk az értesítést, mi hívjuk fel telefonon az oltásra váró lakosainkat – így, ezúton is arra kérem a lakosságot, hogy figyeljék a te-



lefont, a hívásokat a 06 20 545 7484 vagy a 06 20 533 3575 telefonszámokról indítjuk. Nyomtatjuk az oltáshoz szükséges dokumentációt is, így igyekszünk könnyíteni és gyorsítani az orvosok munkáját.

*Dr. Kiss Csaba betegeinek mi a sorsa?*

Sikerült megoldanunk, hogy a Dr. Kiss Csaba körzetéhez tartozó lakosok ne kerüljenek hátrányba az oltási sorrendben; oltásukat a veres- egyházi Misszió Egészségügyi Központban

**A kínai vakcina technológiája körülbelül kétszáz éves, hordoz ön szerint olyan kockázatot, ami a vakcinát orvosi, egészségügyi okból veszélyessé teszi?**

Eddig egész életünkben elölt, vagy gyengített kórokozókat tartalmazó oltásokkal oltottak minket. A válaszom tehát, hogy nem!

**A kínai vakcina (Sinopharm) kapcsán különösen nagyfokú bizalmatlanságot lehetett tapasztalni, melyet az elhúzódo engedélyezés, illetve a 3. fázisú klinikai vizsgálatok hiányzó publikációjával indokolnak. Megalapozottnak tartja ezt?**  
Tudomásul kell venni, hogy egy világjárvány közepén nem lehet a hagyományos utakon járni. vagy ha igen akkor két évet kell várunk az oltásokra. Másrészt azt is világosan kell látni, hogy az alapvetően éveket tartó pénzügyi források, tesztalanyok keresése most rendkívül gyorsan zajlott, rengetegen jelentkeztek például a vakcinák tesztelésére, hogy ezzel is segítsék az oltóanyagok fejlesztését. Az OGYÉI honlapján is megtalálhatók egyébként az orosz és kínai vakcina összetételei, oltási javaslatok, vagyis nyilvános, közzétett adatokról beszélünk.

**Van olyan környékbeli házi orvos, aki szerint soha nem tapasztaltak fájdalmat oltások után, ezért veszélyesnek találja a kovidoltást. Nekem a BCG-oltás után is volt ilyen tünet, de egy „mezei” tetanuszoltás után két hétig alig tudtam felemelni a karom. Én lennék a világon az első, aki ilyet érzékelt?**

Ha szó szerint így hangzott el az orvostól, akkor finoman szólva is vicces megfogalmazás. Teljesen normális az oltás utáni reakció, bármilyen oltás esetében, nemcsak a kovidoltásnál.

**Mik a tapasztalatok, mennyi idő alatt reagál az immunrendszer egy oltás után, vagy megy végbe immunválasz?**

Először is szögezzük le, hogy 100%-os védettséget adó oltás nem létezik. Egyébként pedig a jelenleg használt oltások kapcsán elmondható, hogy a második oltás után 2-3 héttel alakul ki a teljes védettség. Természetesen valamilyen fokú

immunválasz már az első oltás után létrejön, például már ilyenkor is mérhető mennyiségben vannak jelen antitestek a szervezetünkben. A legtöbb esetben már ez is elég a súlyos szövődmények, ez által a kórházi vagy intenzív ápolás szükségességének kivédésére.

**Sok erdőkertesi lakos bizonytalan, ki fogja értesíteni, mikor kaphat oltást, és hol fogják beadni neki. Kihez fordulhatnak az oltásra jelentkezők, vagy kitől kaphatnak tájékoztatást, mikor, hol és melyik oltást kaphatják meg?**

A Misszió az első napoktól részt vesz az oltásokban, például idősothonokban, másrészt oltóközpontként is üzemel. A házi orvosi rendszerben oltást nem kapott személyeket itt oltjuk be már több hete, nekik csak regisztrálniuk kell, értesíteni fogják őket.

**Ki dönti el, melyik oltást kaphatja egy krónikus vagy immunbeteg, vagy ennek nincs jelentősége, bármelyiket kaphatja mindenki?**

Erről a beteg házi orvosa dönt. A NEAK-tól (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő) kapott listák alapján dolgozunk, azon sorrendben lefelé haladva adjuk a megfelelő oltástípusokat.

**Ha valaki nem azt az oltást szeretné kapni, mint amit felkínáltak, van lehetősége másikat választani?**

Igen, van lehetősége nemet mondani. A sor végére sem kerül, amint újabb vakcina érkezik, hívjuk újra. Hozzáteszem, hogy egy fiatal, negyvenéves embernek teljesen felesleges Pfizer-oltásra várni, mert azt nagyon soká fog kapni előrelátólag. Kivételek ez alól természetesen vannak bizonyos betegségeknél, de alapvetően érdemes ezt szem előtt tartani.

Lamos Edit



végzik jelenleg. Ebben a körzetben is már közel 300 erdőkertesi lakos kapta meg eddig a védőoltást, így mindkét házi orvosi körzetünk szinte azonos átoltottsággal rendelkezik.

**Hogyan érintette a helyieket a kialakult helyzet?**

Az erdőkertesiek nagyon együttműködőek, józan gondolkodásúak, ezúton is szeretnék köszönetet mondani azért a fegyelmezettségért, amit tanúsítanak. Iszonyatos nyomás alatt vagyunk, sok a veszteség, és ez meggyötri az emberek lelkét.

**Mire számíthatnak a helyiek, ha ügyet szeretnének intézni, Erdőkertesen nyitva tart-e a hivatal?**

Sajnos Erdőkertesen is egyre több a megbetegedés, ezért a hivatali ügyek intézésénél még nagyobb figyelmet fordítunk a biztonságra. Már egy évvel ezelőtt, a járvány kezdetekor kihelyeztük a piros postaládát az érintkezésmentes ügyintézés érdekében. Lezárt borítékban dobhatják a ládába a lakosok a hozott dokumentumokat. Munkatársaink minden reggel kiveszik, fertőtlenítik, és iktatják azokat, és a szokásos rendben elindul az ügyintézés. Amennyiben személyes iratátadásra van szükség, az a hivatal előtt, kültéren, a szükséges óvintézkedések betartása mellett történik. Ilyen formában tudjuk szolgálni a helyi lakosságot.

Kovács Péter

## DR. KISS CSABA NYUGODT LELKIISMERETTEL NEM TUDNA OLTANI

**Természetesen szerkesztőségünk meg kívánta szólaltatni Dr. Kiss Csaba erdőkertesi házi orvost is, akinek véleménye országos oltási vitát gerjesztett. Sajnos doktor úr az előzetesen megbeszélte interjú időpontját jogászával történt egyeztetés után lemondta, így csupán korábbi nyilatkozatai alapján tudjuk álláspontjáról röviden tájékoztatni olvasóinkat.**

A Telex internetes portálnak adott interjújában a következőket hangsúlyozta: „Nem vagyok oltásellenes, se vírustagadó. Soha nem mondtam semmi ilyesmit. Elég nehezen gondolnék ilyesmire, napi 14-15 beteget veszek táppénzre koronavírus-fertőzés miatt. Én soha nem tagadtam a vírust, csak vitatom a kormány oltásokkal kapcsolatos intézkedéseit.” Kiss Csaba véleménye szerint a körzeti orvosi rendelőkben történő oltási rendszer épphogy terjeszti, és nem meggátolja a vírus terjedését, ezért központi oltópontokra lenne szükség. Ilyen szempontból a Missziót jónak tartja. Továbbá az is tény, hogy komoly fenntartásai vannak egyes vakcinákkal, például a kínaival kapcsolatban, „ezért nem hajlandó emberkíséreltben részt venni”. Kifejtette: „az orvosok etikai kódexének van egy olyan pontja, amely azt mondja ki, hogy egy orvos lelkiismereti okokra hivatkozva megtagadhat bizonyos dolgokat, ha azt szakmailag nem tartja helyesnek”. Az oltások ügyében ő élni szeretne ezzel a lehetőséggel, mint mondta, a fentiek miatt nem tudná nyugodt lelkiismerettel oltani az embereket.

A hivatalos szervek nem fogadták el ezt az érvelést. A doktor praxisára egymillió forintos egészségügyi bírságot szabott ki a Pest Megyei Kormányhivatal, mondván, az, hogy Kiss megtagadja az oltás beadását, ellentmond az orvosszakmai, etikai és a jogi előírásoknak. Ezen a véleményen volt a Magyar Orvosi Kamara is, amely ugyan név nélkül, de a konkrét esetre utalva ítélte el az orvosok oltásellenes megnyilatkozásait.

Információink szerint a házi orvos felhárborítónak tartja a bírságot, az ügyet pedig jogi útra tereli.

Kovács Péter

KÉPVISELŐI TÁJÉKOZTATÓ

## NŐ A BÖLCSŐDEI DOLGOZÓK ANYAGI MEGBECSÜLÉSE

Környezet- és természetbarát módon újul meg az Erdőkertesi Polgármesteri Hivatal épülete, ahol a munkálatok a befejezésükhöz közelednek – összegezte tapasztalatait Tuzson Bence, térségünk országgyűlési képviselője, miután a helyszínen tekintette meg a folyamatban lévő munkálatokat. Pásztor László polgármesterrel további tervekről, újabb beruházásokról is egyeztettek. A politikus felhívta a figyelmet az állatvédelem és a felelős állattartás fontosságára is, mint mondta, nagy segítséget jelent majd az erre vonatkozó új törvény kidolgozásához a most lezajlott online állatvédelmi konzultáció, amelyről Mittó Gabriellával, az erdőkertesi menhely üzemeltetőjével beszélgetett. További képviselői hír, hogy a kormányzat helyettesítési pótlékot vezet be a bölcsődékben dolgozó kisgyermeknevelőknek, és folytatják a bölcsődei szakdolgozók béremelését is.

„A fejlődés a járványhelyzet idején sem állhat meg, éppen ezért folyamatosan dolgozunk a megkezdett beruházásokon, a szükségletek felmérése mellett pedig újabbak kidolgozásán és megvalósításán is munkálkodunk” – fogalmazott a lapunknak küldött nyilatkozatában Tuzson Bence. Mint mondta, a végéhez közeledik a polgármesteri hivatal energetikai felújítása, amire a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban sikerült elnyerni a megfelelő összegű támogatást. A beruházás részeként lecserélik az épület nyílászáróit, valamint homlokzati és padlástéri szigetelést is kap az ingatlan, továbbá ugyanennek a fejlesztésnek a részeként huszonkét kilowattos, megújuló energiarendszert alakítanak ki napelemmodulok telepítésével.

A politikus felhívta a figyelmet arra is, hogy közös ügyünk az állatvédelem: amikor megtekintette a Befogad-LAK Állatmentő Alapítvány erdőkertesi telepét, ahol Mittó Gabriella, a telephely üzemeltetője vezetette körbe. „Beszélgettünk a menhely mindennapjairól, feladatairól, és a magyar kormány által indított online állatvédelmi konzultációról” – mesélte a képviselő, aki felidézte, hogy egyetértettek abban, hogy az állatvédelmi törvény megalkotása során mindenképpen figyelembe kell venni az állattartók véleményét is. Külön felhívta a figyelmet a konzultáció motívójára, miszerint: „Tegyünk együtt a felelős állattartásért!” Mindenki, aki kitöltötte a kérdőívet, és válaszolt az abban megfogalmazott kérdésekre, ebben a koronavírus-járvánnyal terhelt időszakban is teljes joggal érezheti úgy, hogy tett egy fontos lépést a felelős állattartás érdekében, és persze azért is, hogy hazánkban megfelelő szabályozást dolgozthassanak ki az összes olyan témában, ami valamilyen módon kapcsolódik ehhez.

„Fontos feladatunk, hogy gondoskodjunk arról, hogy a járványügyi korlátozások mellett is úgy haladjanak tovább dolgaink a mindennapokban, hogy a lehető legkevésbé zökkentsenek ki bennünket a megszokott életvitelünkből” – folytatta Tuzson Bence. Ezt példázva említette, hogy éppen ezért fektetnek mostanában különösen nagy figyelmet a kormányzati intézkedésekben a bölcsődékre. Helyettesítési pótlékot vezetnek be a bölcsődékben és az úgynevezett minibölcsődékben dolgozó kisgyermeknevelők számára, és folytatják a bölcsődei szakdolgozók béremelését.



sét. Öt éve folyamatosan, évről évre nő a bölcsődei dolgozók juttatása, azt szeretnék ugyanis elérni, hogy az erkölcsi megbecsültségük mellett az anyagi megbecsültségük is minél nagyobb legyen, és ezt a saját családjukban, a pénztárcájukon is érezhessék. Az idei évtől bevezetett helyettesítési díj akkor jár, amikor egy bölcsődei dolgozónak helyettesítenie kell egy olyan kollégáját, aki betegség miatt, vagy bármilyen más okból nem tud dolgozni.

Hozzátette, hogy nemcsak a bölcsődei dolgozók megbecsülését segítik ezek a béremelések, de emellett gondolnak azokra is, akik kisgyermeket nevelnek és közben dolgoznak is, ezért bölcsődei elhelyezésre van szükségük. Ezért növelik folyamatosan a bölcsődei férőhelyek számát, illetve ezért növelik a bölcsődék finanszírozását is. Ehhez kapcsolódva említette azt is, a huszonöt év alattiak 2022-től érvénybe lépő személyijövedelemadó-mentessége abban segíti majd a fiatal házasokat, hogy a saját lábukra állva indulhassanak neki az életnek. Ez ugyanis azt jelenti, hogy a fiataloknak jövőre nagyjából huszonkét százalékkal emelkedhet a jövedelme – nyilatkozta a képviselő.



## REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

## ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

Április a húsvét hava általában. De vajon lehet-e 2021-ben húsvétról beszélni? Egyáltalán: mi az a húsvét?

Meg vagyok győződve, hogy nem csak lehet, de kell is. Most pedig egyre inkább szükséges, hogy húsvétról tudjunk beszélni. Mert a keresztyén „hús-vét” a nevéől eltekintve mégsem étkezésről szól, hanem feltámadásról. Arról a csodáról, amely Jézussal történt, amiről minden évben megemlékezik a keresztyén világ, amit a keresztyénség legnagyobb ünnepeként tartunk számon, de ami 2020-ban is és 2021-ben is más, mint amilyen eddig.

Mi változott? – persze feltehetjük a kérdést: mihez képest? Református lelkészként természetesen nem válaszolhatok erre másként, mint hogy a bibliai Kijelentéshez képest mi változott... Mindig ennek kell lennie a fő kérdésnek. Mi igyekszünk mindent a Bibliához mérni, ahhoz viszonyítani. Ha nem lenne meg ez a mércénk, akkor olyanok lennénk, mint a zöldses, aki nem tudja megmondani, hogy egészen pontosan mennyi is 2 kilogramm krumpli. Nem nagyjából, hanem pontosan. Vagy mint az orvos, aki nem látja a röntgenfelvételt, és ezért nem tudja, hogy van-e törés, vagy csak borogatni kell, úgysem fog elmozdulni a sípcsont. Mi mindent a Bibliához mérünk. Azt is, hogy ki vagyok, azt is, hogy miért olyan a helyzetem, amilyen, és azt is, hogy merre felé találhatok bármiféle kiutat az így vagy úgy fellépő nehézségeim közepette.

1. A Bibliához, Isten Kijelentéséhez képest sok változott a mi ünnepeinkben. Az elmúlt években (évtizedekben, vagy évszázadokban?) húsvétkor sok helyen nem a Krisztus feltámadását ünnepelte a keresztyénség, hanem vagy mindössze a böjt végét, vagy a tavasz eljöttét. A jó idő, a vidámság, a locsolkodás és rokonlátogatások, a lakomák öröme jó lehetőséget biztosított a közösségi élmények megélésére. Önmagában ezekkel nem is lett volna baj – ha nem takarta volna el az ünnep kiváltó okát. Ami nem más, mint Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása. Vagyis, hogy személyes tapasztalatunk a halál és a veszteség (akinek halt már meg kedves hozzátartozója, az tudja, mit jelent a veszteség, főleg ha még elköszönni sem tudtak). De a veszteségeinkben van egy olyan Valaki, Aki nemcsak megjárta a halált, hanem legyőzte, és győzelme még a mi számunkra is vigasztalást és erőt jelent. Ehhez a bibliai üzenethez képest igen nagy volt az eltérés a mi ünnepeinkben. Persze a papok, lelkészek mindig hirdették az Üzenetet, évszázadok óta. Lehet, hogy teljesen biblikusan és rendben. Lehet, hogy falvainkban, városainkban ezzel nem is volt gond. Azonban, hogy az emberek mit tartottak fontosnak, mit ünnepeltek, az más kérdés. Látjuk, hogy a magyar reformáto-



rok 16. századi üzenete ma is igaz: „Elhagytátok az élő Isten tiszteletét! Ezért történt veletek anynyi nyomorúság, pusztulás, és még a török vész is itt van a nyakatokon! De térjete meg, és veletek lesz az Isten!”

Igen, mintha ma is épp elég nyomorúságunk lenne, és még a tetejébe itt van velünk egy vírus, és a hozzá kapcsolódó intézkedések, korlátozások is. A próféta üzenetét éppen ezért nem lehet eléggé hangsúlyozni: nem Isten fordult el az embertől, hanem az ember ment rossz irányba. De még mindig nincs késő megfordulni, és könyörögni az Úrhoz!

2. Sajnos valószínűleg már a templomokban sem volt, és nincs minden rendben. Amikor a bibliai üzenetet elkezdte maga Isten népe átértelmezni, akkor megszűnik a mérce. Nincs mihez igazodni, fogalmunk sincs, hogy mennyi a 2 kilogramm. Ha épp a megkereszteltet fordul el a Biblia olvasásától és az Istennek való engedelmességtől, akkor mit várunk azoktól, akik tagadják egyáltalán Isten létezését is? Talán olyanok is olvassák e sorokat, akik meg vannak keresztelve ugyan, sőt lehet, hogy konfirmáltak, bérmálkoztak, bemelegítettek Jézus Krisztus nevére, és úgy döntöttek, hogy nem akarják megismerni a Szentírást, nem olvassák annak üzeneteit, éppen ezért nem is engedelmeskednek Isten akaratának. Hanem, mivel talán nem ismerik azt, saját szívük vágyait követve élnek. Vagy ugyan pontosan ismerik a Biblia kérését, de úgy döntöttek, hogy mégsem annak engedelmeskednek. Felülbírálják azt. Ebben akár lelkészek, papok is benne élhetnek, és így tanítva másokat és példát mutatva nekik, eltérítik az embereket Isten jó akaratának megértésétől és az engedelmes élettől. Hiszen Isten nem azért kér engedelmességet, mert azzal valami rosszat akar, hanem mert védeni akar romlott szívünk gonosz és önző vágyaitól. Miért van az, hogy a keresztyénség lassan már ugyanúgy gondolkodik, mint a nem keresztyén világ? Miért tartják kevesen hitelesnek a keresztyén életet? A házasság megértése, a szexuális tartalmak fogyasztása, a meg nem bocsátás és válások, sebek hordozása mintha nem mutatna különbséget keresztyének és nem keresztyének között. Akkor tehát fejlődünk, de a Biblia nélkül.

Vajon nem kellene feltenni a kérdést: nem Isten szüntette meg a mi ünnepeinket? Továbbra sem mondanám, hogy Isten adta ránk a bajt. Ő soha nem tesz ilyesmit. A bajok megtörténnek maguktól is. Akár vírusmutáció, akár baleset, betegség vagy más formájában. De ha megtörténnek: hihetjük, hogy az Isten egy új kezdetet készít el, még ezen keresztül is. Mert egyébként ez a húsvét. Hogy van halál, de van feltámadás is – Jézusban. Nem úgy van feltámadás, amilyen a halál. Meghal valami, de nem ugyanaz támad fel, és nem úgy, ahogy meghalt. Elveszítünk valamit vagy valakit, és hit által mégis megkaphatjuk mindazt a szeretetet, Isten kegyelmét, amit sehol máshol nem találhatnánk meg.

Ez az az üzenet, ami például az én életemet újból és újból helyreállítja, házasságomat folyamatosan megújítja, tanít a megbocsátást gyakorolni. Húsvétunk ugyanis ez lehet a személyes örömhíre. Hogy Jézus győzött. De az Ő győzelme nem egy tündérmese, hanem egyrészt abba Ő belehalt, de harmadnapra feltámadt, és attól ma az én hétköznapi életem újulhat meg. Meg a Kedves Olvasó élete. Ha tudunk „szokásos módon” ünnepelni, ha nem. De az élő Jézus velünk van, és nyújtja felénk is győztes kezeit! Ha látjuk a szeretteinket, vagy ha csak képernyőn keresztül, vagy még ott sem. De Urunk jelenléte megvigasztal, bátorít, más minőségű örömet ad, mint amelyet bármi vagy bárki is adhat ebben a világban. Ebben az értelemben kívánok Istentől megáldott húsvétot!

„Mert Krisztus Jézus megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet”  
(1 Timóteus 1,10)  
Ámen



Munkácsy Mihály Golgota című festménye

Gergely Ferenc Barnabás

erdőkertesi református lelkész

06 30 405-6173 • gfbarna@gmail.com



2113 Erdőkertes, Fő út 112.

Tel: 28 595 066 • Tel/Fax: 28 595 065; 28 595 067

E-mail: [faluhaz@erdokertes.hu](mailto:faluhaz@erdokertes.hu)

[www.erdokertesfaluhaz.hu](http://www.erdokertesfaluhaz.hu)

### KEDVES LÁTOGATÓNK!

Szeretnénk, ha Ön, kedves családja és barátai – az intézmény nyitása után – szívesen járnának a Faluházba és a könyvtárunkba. Ehhez szükségünk lenne arra, hogy tudassa velünk, mi az érdeklődési köre, milyen programokon venne részt, vagy éppen milyen esemény lenne az, ahol aktív résztvevőként számíthatnánk Önre. Ahhoz, hogy a kulturális ajánlatainkról mindig időben értesüljön, kérem, juttassa vissza számunkra a kitöltött véleménykutatató lapot, címmel és e-mailcímmel ellátva. A visszaküldők között színházjegyeket sorsolunk ki. Örölnénk, ha a véleményét megosztaná velünk, hogy továbbra is minden látogatónk megalégedésére dolgozhassunk!

#### Milyen rendezvényeken vett részt eddig a Faluházban? (aláhúzással jelölje)

Színházi előadás, koncert, játszóház, kézműves foglalkozás, csoportos torna, ..... klub, vásár, termékbemutató, tanfolyam, szakkör, szakelőadás, kiállítás, családi esemény. Egyéb: .....

#### Mely programjainkat látogatja legszívesebben, és miért? .....

.....

#### Melyek a kedvelt szabadidős tevékenységei? .....

.....

#### Van-e, ami nem nyerte el a tetszését? Mi az oka? .....

.....

#### Mi az a jelenlegi struktúrában, amin változtatna? .....

.....

#### Jár-e a könyvtárunkba?

beiratkozott tag vagyok

csak helyben olvasok

még nem járok

#### Ha jár, megtalálja-e az Önt érdeklő könyveket, újságokat?

Igen

Nem

#### Ha nem, akkor írja meg, mit olvasna szívesen: .....

.....

#### Egyéb vélemény, megjegyzés: .....

.....

#### Neve, címe, e-mailcíme: .....

.....

(Beküldhető név nélkül is, de abban az esetben nem tud részt venni a sorsoláson!)

Tisztelettel köszönöm a válaszokat az intézmény dolgozói nevében: Pallag Katalin

A kérdőív letölthető a honlapunkról, Facebook-oldalunkról is, beküldhető papíron és e-mailben egyaránt 2021. április 30-ig.

# A MAGYAR KÖLTÉSZET NAPJÁRA

A magyar költészet napját hazánkban 1964 óta április 11-én, József Attila születésnapján ünneplik. Ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadestekkel, könyvbemutatókkal, költőtálalkozókkal és versenyekkel tisztelgünk a magyar líra előtt. A rendezvényeken klasszikus és kortárs költők versei egyaránt szerepelnek. Az idén ezek elmaradnak, ezért most az alábbiakban Pallag Katalin személyes vallomásával tisztelgünk az ünnep előtt.

Az irodalommal egészen kora gyermekkoromban kerültem kapcsolatba. Egy ház alatt laktunk apai nagyszülőimmel. Egy hosszú épület keskeny udvaráról nyílt az ő kétszobás-konyhás lakásuk, hátrébb a mi egyszoba-konyhás lakrészünk volt. Apám a TEFU-nál volt teherautó sofőr, szombatonként járt haza, édesanyám a húgom hároméves kora után munkába állt. Napközben a nagyszülők gondjaira voltunk bízva, s azokon az estéken is, amikor anyánk délutános műszakban dolgozott. Ilyenkor az esti mese legtöbbször nagyszülőim családjának történetéről szólt, de került közéjük irodalomtörténeti eset (talán legenda) is. A húgom általában gyorsan elaludt, de én sokszor kikönyörögtem a „még egyet” mesét. Ezekből az egyiket szeretném megosztani az olvasókkal a költészet napja okán. A történetet talán a Magyar Úriasszonyok Lapjában olvashatta valamikor (a könyvszekrény aljában volt belőle jócskán a cserkészújságokkal együtt), vagy napilapokban – ezt már nem tudom kideríteni, de nem is fontos...

A mesék, és az igaz-mesék is a hagyományos szófordulatokkal kezdődtek:

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagylány, aki nagyon szeretett olvasni, és különösen szerette a verseket. Egy napon az újságban szomorú költemény került a kezébe, Reviczky Gyula írta.” S ekkor nagyanyám citálta a verset:

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagylány, aki nagyon szeretett olvasni, és különösen szerette a verseket. Egy napon az újságban szomorú költemény került a kezébe, Reviczky Gyula írta.” S ekkor nagyanyám citálta a verset:

## SZÁMLÁLGATOM...

Számlálgatam, találgatam,  
Hogy hány hetem vagy hány napom  
Van hátra még...

Irgalmas ég,  
Esdek, ne légy fukar nagyon.

Oh, hányszor hívtam a halált,  
Mihelyt a kedvem búrsra vált.

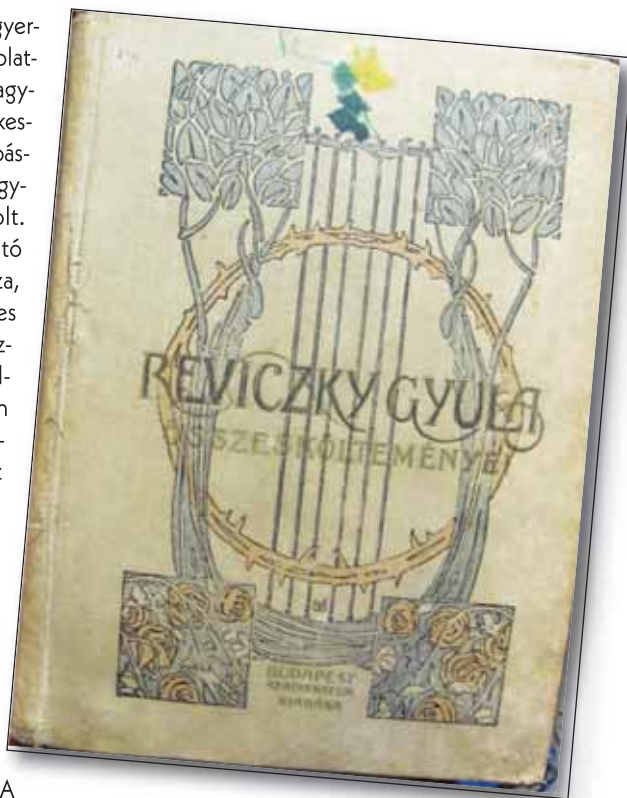
De most hogy itt

Ólálkodik;

Nem érzek mást, mint borzadályt.

Meghaljak?... Oh, ne még, ne még,

Agyam még eszme-tűzben ég.



## Forró szivem

Jobban pihen

A napon: óh a sír setét.

Vágy még hevít, kedv még emel,

Oh, még sok dalt nem zengtem el.

S eszméimet

Mind a hideg,

Sötét koporsó nyelje el?

Toldjad meg hát, kegyelmes ég,

A csüggedt költő életét.

Hadd öntse ki

Érzelméi

Zengő, zsbongó tengerét.

„A leány nagyon szomorú lett, amikor elolvasta, aztán hirtelen támadt egy gondolata. Beszökött a gimnázium igazgatójának a kertjébe, ahol csodálatos rózsafák pompáztak. Gyors mozdulatokkal levágott egy csokornyit, és uszgyi, elszaladt, még a kaput is nyitva hagyta. Ekkor az igazgató észrevette, hogy hiányoznak a virágok, és nyomozást indított, hogy ki garázdálkodott a kertjében. Ki is derült pár nap alatt a tettes kiléte. Ám ekkorra újabb vers jelent meg az újságban, s az igazgató ezt elolvastán, rájött, hogy mi történhetett.”

Ez után a Rózsák című verset is elmondta nagyanyám, persze, ezt is könyv nélkül.

## RÓZSÁK

Rózsák érkeztek a nevemre,  
Gyönyörű rózsák egy dobozban.  
Vajon ki gondolt a betegre?  
S a rózsákat ki küldte? Honnan?  
Vizsgálom a dobozt; hiába.  
Nincs rajt' a feladó, ki hírt ad.  
Kurtán csak az van írva rája:  
»Értéknélküli rózsaminták.«  
Betegségemben, szép virágok,  
Legyetek százszor üdvözölve!  
Akárki küldött, legyen áldott,  
Beteg szívet hozott örömmre.  
Ámbár az úttól megviselve,  
Szépek vagytok mégis, beh szépek!  
Hullj, drága illat, hullj szivembe,  
Oh rózsák! Oh gyönyörűségek!  
Virágzástok rövid valóság,  
Dús lelketek enyészve hinti  
Legszebb illatját. Drága rózsák,  
Bár úgy tudnék meghalni, mint ti!

A történet így folytatódott: „Az igazgató magához hívatta a leányt, aki minden ízében remegve állt a szigorú tekintetű ember előtt. Aki azonban a szidás helyett ezt mondta: Kedves leányom! Ha legközelebb virágot akar küldeni a beteg költőnek, szóljon nekem, és én magam vágom le a rózsákat.”

A hányatott sorsú költő a 19. század második felében élt, rövid 34 év jutott neki (1855–1889). Utolsó éveiben került az irodalmi élet középpontjába. „Bánatos versei széles körökben népszerűek. Nem egy költeményét országszerte szavalják. Tele van munkakedvvel és életkedvvel, de már nem lehet segíteni rajta. (...) Az ő világa az új keletű nagyváros, rokonsága és ihletője a kor modern világ-irodalma. A legkomorabb témákhoz is dallamos könnyedséggel nyúl. Érzelmessége néha a szentimentalizmushoz közeledik, de máskor ódai magasságokat és elégiai mélységeket ér el.

Hatása igen sokágú. (...) Ha a klasszikus nemzeti irodalmat Arannyal fejezzük be, akkor a modern magyar irodalmat Reviczkyvel kell kezdeni. S ha voltak mellette vele egynagyságúak, sőt nála nagyobb költők, még sincs semmi túlzás abban, ha azt mondjuk, hogy az Arany utáni és az Ady előtti magyar költészetnek ő a főalakja” – írta róla Hegedüs Géza.

A nagyszüleimnek sok könyve volt, Passuth Lászlótól Germanus Gyuláig, és szabad volt nekem a kisházban könyvespolcain kutakodni. Ott volt a Reviczky Gyula verseit tartalmazó kötet is. Ez ma már az én polcomat gazdagítja. Ajánlom a kedves Olvasóknak is, nem csak így a vers ünnepé közeledtével. A vers és a zene élhetőbbé teszi az életünket.

Pallag Katalin

INTERJÚ PYKA ZSOLT NÍVÓDÍJAS FORMATERVEZŐVEL

## „A DESIGNER OLYAN, MINT A ZENEKARBAN A KARMESTER,,

A designnal naponta találkozunk, amikor vásárlói döntéseket hozunk, legyen az ruha, karóra, konyhabútor. Első benyomásunk egy termékről vizuális jegyek alapján alakul ki. A formatervezés befolyásolja életkörülményeinket, formálja ízlésünket. A tartalomhoz kell a forma, a design, amely 20-21. századi fiatal iparágként a művészi képességet ötvözi a hasznossággal, vagyis beépül a technológiába. Szintézise a kézművességnek, az építészetnek és a mérnöki tudományoknak. A designerek alakítják a jövő üzleti világát, ez a designvezérelt innováció. Szakmájuk széles skálát ölel fel, például a tárgytervezést, a téralkotás területén az épített környezet és belső tereinek alakítását, vizuális kommunikációt. De mit jelent ez a gyakorlatban egy formatervező életében? Pyka Zsolttal, sikeres nivódíjas, Erdőkertesen élő formatervezővel beszélgettem.



Fotó: Facebook

Pyka Zsolt designer

### Milyen úton jutott el a formatervezésig?

Édesanyám hivatalnok, édesapám esztergályos volt. Úgy emlékszem, hogy kilencéves lehettem, amikor egy keramikusról szóló filmet néztem a tévében és nagyon megtetszett a korongozás. Azt mondtam édesanyámnak, hogy én ezt szeretném csinálni. Ő pedig ezt komolyan vette. Sokat legóztam, érdekelt a konstrukció, vonzóak voltak számomra a térformák. Később vonzott a festészet, grafika. Ilyen alapokról indult az utam 1995-ben az Iparművészeti Egyetem (ma a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, MOME) csomagolástervező szakán. Később gyors váltással a tanszéken belül átnyergeltem az ipari formatervező szakra, ahol volt egy nagyon karizmatikus tanárom, Bárkányi Attila. Később megismerkedtem a tanszéken prof. Stephan Lengyellel. Az ő világa még közelebb állt hozzám, ma is példaképemnek tekintem. Korábban, az 1960-as években az Esseni Iparművészeti Főis-

kola professzora volt. Leghíresebb formatervezői munkái közé tartozik az egykor a Ganz-MÁVAG által a hatvanas-hetvenes években gyártott 4-6-os csuklós villamos. 1992-ben lett a MOME tiszteletbeli tanára, majd 2001-től a Formatervező tanszék docense, majd tanszékvezető professzora lett. Neki köszönhető a jelenlegi autótervezési szakirány a MOMÉ-n.

### Mai fiataloknak ajánlaná-e ezt a szakmát?

Amerikában ez a tíz legkeresettebb szakmák közé tartozik, nálunk még nem olyan nagy a kereslet a formatervezők iránt, mint amilyen lehetne. Úgy gondolom, hogy a hazai piac kicsi a szakmai kiteljesedéshez, ezért külföldi munkákban is bátran kell gondolkodni. Hinni kell abban, hogy amit az ember csinál, az jó, és ahhoz meg kell keresni az odavezető utat.

### Mi inspirálja?

A kihívás, a feladat függetlenül attól, hogy milyen tárgyról van szó.

„Minden, ami nem véletlenszerűen jött létre, az tervezés eredménye.”

Frank Dudas kanadai desinger



Fotó: epiteszforum.hu

Betonvirágzás – Budapest, Tétényi úti metrő

**A forma vagy a tartalom, azaz a dizájn vagy a funkció az elsődleges? Hiszen egy termék külső kialakítása befolyásolja a funkció működését.**

Több kompromisszumot kell kötni. Az tárgyfüggő, hogy mennyit lehet áldozni az ergonómia szentélyén az emócióért. Például más a helyzet egy parfümsomagolás, vagy autó esetében. Hihetetlen a technológiai fejlődés, ezért a terméknek a lehető legtöbb érzékszervünkre kell hatni.

Egy telefon esetében jelentősége van a formának, a súlynak, vagy a „user interface”-nek (felhasználói felületnek) is. A feladat komplexitását kell érezni, ehhez csapatmunkára van szükség. Én ebben hiszek.

**A művészi kreativitás mellé szükségesek az ergonómiai ismeretek is. Ezt hogy és hol lehet elsajátítani?**

Az iskola, az egyetem ad erre egy jó alapot. Az egyetemen olyan kapcsolati kört alakíthatunk ki, amelyben belül később az ember megtalálja a szakirányú tervezőket. Nem kell mindenhez érteni.

**A formatervezés kétarcú tevékenység. Az egyik arc a művészeti alkotás, a másik a termék előállítás. Meddig terjed a designer művészi szabadsága? Melyek a korlátai?**

Tematikafüggő, minden esetben az igény szintnek kell megfelelni. Alkalmazott művészet számomra azt jelenti, hogy a pályázati kiírás minden pontjának meg kell felelni, de az rajtam múlik, hogy mennyi kreativitást tudok beletenni a feladatba.

**A formatervezett termék gazdaságos előállítása milyen kompromisszumok árán valósul meg?**

A gazdaságos előállítás darabszám és gyártástechnológia függő. Alacsony darabszám esetén sok a kompromisszum, sokkal több kreatív ötletre van szükség. Ha tudom növelni a darabszámot, a gyártástechnikai lehetőségek is megnyílnak.



Ehhez viszont a felvevő piac méretét is növelni kell, nem elég a hazai piacban gondolkodni.

A tortát egy kicsit növelni kell, például a környező országok piacát is figyelembe véve már 30 milliós piac is lehet, ezért disztribútori hálót kell építeni.

#### **Milyen szakmai sikerei voltak?**

2000-ben „Gas de france” nemzetközi design pályázaton Szöllőssy Barbarával 2. helyezést értünk el, amely a Móricz Zsigmond körtéri fűtőkavicsokkal (utcabútorokkal) vált ismertté a szakma, valamint a budapesti lakosság körében.

A 2004-ben alapítottuk Barbarával a Városi Tájkép Csoportot. Ezt követte a design konténer elnevezésű szabadtéri designkiállítás, melyet két egymást követő évben rendeztünk meg Budapest utcáin. A Kossuth téren 2007 augusztusában megépített auditérium nemzetközi szinten is egyedülálló technikai megoldásokat alkalmazó speciális dallampark volt. Vallom, hogy a város közterei nem csupán közlekedési funkciót látnak el, hanem a városi ember számára ugyanolyan életterek, mint saját otthonuk. A 2007-es Kossuth téri ötletpályázaton két építéssel közösen létrehozott tervünk II. helyezést ért el. Megemlíthetem még a Budapesti Tavasz Fesztivál 2008 köztéri installációs elemeinek tervezését és kivitelezését, valamint a Sanghaj 2010 tervpályázat Art Universitas-programot, vagy a 2009-es uszálystrandot és a Corvin-kaput, amely közvilágítási és egyéb funkciót is betölt a Corvin Mozi, a Corvin Sétány és a Corvin Bevásárlóközpontnál. Sikernek tartom, hogy a jelenlegi ipari LED-lámpákat tervező és kivitelező céggel nívódíjat nyertünk. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának szellemivagyon-diagnózis szolgáltatás különdíját 2019. október 4-én vehettük át a Design Héten, ahol a magyar formatervezési és design management díjakat adták át.

**Milyen termékek tervezésével foglalkozik jelenleg?** Most a már említett ipari lámpákat fejlesztő és gyártó cégnél a műszaki fejlesztő csapatot irányítom. Robbanásbiztos termékeinkkel egy speciális szegmenst céloztunk meg. Olyan helyekre tervezünk fényforrásokat, ahol veszélyes anyagok vannak jelen, mint például olajfinomító, gázgyár, malomipar. A terméknek komoly műszaki követelményeknek kell eleget tenni, amelyet harmadik fél ellenőriz. Formatervezőként mégis olyan kreatív megoldásokat kell találni, amelyek a műszaki szempontok mellett a termék megjelenését is meghatározzák. Hiszen egy lámpát is egy irodában, egy asztalon kell eladni. Ettől még nem lesz drágább, csak jobb és szebb.

**Mit tart kiemelkedően fontosnak a szakmájában?** Kiemelten fontosnak tartom a középületek, köztetek átgondolt, emberközpontú megtervezését. Munkáimban szeretek kísérletezni, kombinálom a különféle művészeti és technikai, technológiai területeket.



Fotó: epiteszforum.hu

Corvin-kapu – Budapest

**Mit tart kiemelkedően fontosnak a szakmájában?** Kiemelten fontosnak tartom a középületek, köztetek átgondolt, emberközpontú megtervezését. Munkáimban szeretek kísérletezni, kombinálom a különféle művészeti és technikai, technológiai területeket.

**Milyen piaci előnyt jelent a formatervezés?** Hivatalos válaszom, hogy az EU külön keretet különített el a volt szocialista országok számára a design területén való felzárkóztatásra. Bizonyított tény, hogy azok az országok, amelyek ezeket a forrásokat igénybe vették, kétszeresen eredményesebbek voltak versenytársaiknál. Ez közel két-három éves adat. Ezzel a feladattal hazánkban a Formatervezési Hivatal lett megbízva.

**Mióta él Erdőkertesesen, és miért szeret itt élni?** 2010-ben költöztünk feleségemmel és az akkor kétéves kisfiammal Budapestről Erdőkertesre. Nagyobb lakásra volt szükségünk, ezért elhagytuk a fővárost, és itt találtunk otthonra. Azóta tovább bővült a családjunk, két gyermekünk már nyolc és tizenkét évesek. Közelünkben lakik a nagymama is, Kun Éva keramikusművész, akinek számíthatunk a segítségére.

**Milyen településfejlesztési ötletei vannak Erdőkertesesen?** Polgármester úrnak is elmondtam erről a gondolataimat. A jelentős kormányzati támogatást élvező sportvonalat erősítve kihasználnám a foci-pálya, a horgászto és a Roheim-villa környékének adottságait. Egy szolgáltató, sport- és szabadidő-komplexum vízióját látom magam előtt, ahova szívesen járnak vissza az emberek a világ minden tájáról. Gyümölcsöző volna összefogni Veresegyházzal. Alakult egy munkacsoport Nagyné Gódor Csilla alpolgármester asszony vezetésével, melynek keretében megvalósítottuk az évről évre megrendezett Erdő-Kert Fesztivált. Ennek sikerét látva elképzelhetőnek tartanék egy kapcsolsihoz hasonló fesztivált helyi megvalósítással, amelyre vállalkozásokat is lehetne építeni. A felújítás alatt álló Roheim-villa is jó közösségi tér lehetne, csak a funkciót kellene jól megválasztani. Sikeres pályázatokra, közösségi támogatásra volna szükség, a kreativitás és a szellemi tőke megvan hozzá Erdőkertesesen.

**Milyen piaci előnyt jelent a formatervezés?**

Hivatalos válaszom, hogy az EU külön keretet különített el a volt szocialista országok számára a design területén való felzárkóztatásra. Bizonyított tény, hogy azok az országok, amelyek ezeket a forrásokat igénybe vették, kétszeresen eredményesebbek voltak versenytársaiknál. Ez közel két-három éves adat. Ezzel a feladattal hazánkban a Formatervezési Hivatal lett megbízva.



Fotó: epiteszforum.hu

Uszálystrand – Budapest

# TÓTH BORI ÉS A FEHÉR PILLANGÓ

„Divatos holmikat bárki vehet magának, stílust azonban nem.”  
(Giorgio Armani)

Az Erdőkertesen élő Tóth Bori Magyarország egyik legsikeresebb divattervezője. 2002-ben végzett az Iparművészeti Egyetemen textiltervezőként és design-menedzserként, majd a dublini National College textiltervező szakán. A diploma után egyből megnyitotta a showroomját, majd 2009-ben, az Opera tőzsomszedságában a saját nevét viselő szalonját. 2012-ben aztán új vizekre evezett: megalapították a Maison Marquise divatházat, amelynek kollekcói főként az orosz és az ázsiai piacot célozták meg. A 2020-as év azonban újabb fordulatot hozott az életében: ismét saját neve alatt tervezi a szebbnél szebb ruhákat, kiegészítőket. TOTHBORI márkafilozófiájának értékeit a fehér pillangó szimbolizálja. Erős pozitív jelentése van, amely az akadályok leküzdését jelképezi, a vezetést, az expresszionizmus gazdagságát szimbolizálja, és hangsúlyozza a nők lelki oldalát. A fehér pillangók a hírnökök, a bölcsesség, a lelki növekedés, a szerencse és a jó szerencse szimbólumai. Borival, a kreatív művésszel, az üzletasszonnyal beszélgettem.



Fotó: Facebook

Tóth Bori

## Szeretett gyerekkorában babaruhákat varrni?

Igen. Édesanyám, Kun Éva keramikumművész, de engem mégis a textilek változatos világa vonzott. Anyukám az ecseri piacról érdekes anyagokat hozott, amelyek teljesen a búvkörükbe vontak. Már 7-8 évesen jó érzéssel választottam ki a legértékesebb kelméket. Az ízlésünket otthonról hozzuk, valamint az ösztöneinkből fakad. Kislányként Barbi babáimnak varrtam ruhákat, amelyek a szerepjátékok során jelmezül is szolgáltak. Akár jelmeztervező is lehettem volna, de túl autonóm pálya, és a szakmát itthon nem az a kidolgozottság és részletgazdagság, igényesség jellemzi, amelyek számomra fontosak, lelki örömet okoznak. Bár még az Operaházból is kaptam jelmez készítésére felkérést, úgy érzem, mégsem a jelmezek, hanem a divat világa az, amely az én közegem. Szeretek és tudok is csoportban alkotni, dolgozni.

## Milyen vásárlói kör tartozik a célcsoportjába?

Az érettebb, 30-60 éves korosztályt célozom meg, akik sikeresek, a maguk útját járják, változáskövetők, és nem áll távol tőlük a digitális világ, modernnek és igényesnek.

## Vannak-e neves személyek a vásárlói körében?

Igen, megfordulnak nálam cégvezetők, közéleti emberek, legutóbb például Jakupcsek Gabriella. Számomra nagyon fontos, hogy akinek a ruha készül, jól érezze, szeresse magát benne. Harmonikus legyen a kép, amelyet a ruhát viselő nő a tükörben lát. Minden kollekciónál más, de az időtállóság fontos. Tervezőként hosszú távon gondolkodom. Készruha-kollekciónál azonban nem egyedi, hanem egy általános vízióra van szükség a célcsoport ideáljáról, akinek a modelljeimet el szeretném adni.

## Mi inspirálja?

Változó. Van egy saját művészi utam. A válasz nem mindig fogható meg racionális oldalról. Benne vannak az ösztöneim, megérzéseim, de hatással lehet rám egy festmény, egy letűnt korszak, vagy egy képeslap is. Ez egy lelki kapcsolat.

## Mennyire ért egyet azzal a megállapítással, hogy a divat ismétli önmagát?

A válaszom az, hogy cirkulál. Ez azt jelenti, hogy a gazdasági helyzet függvényében vannak hullámhegyek és völgyek. A divat érzékenyen reagál a társadalmi változásokra. Vannak minimalista szakaszok, és ezt követik a díszesebb trendek. A 2. világháború utáni időszak erre jó példa, amikor a feszebb, fiúsabb vonalvezetést egy lágyabb, nőiességet hangsúlyozó irányzat követte.

## Milyen stílus áll Önhez a legközelebb, melyek a „boris” stílusjegyek?

Nőiesség, elegancia, minőség, exkluzivitás, aszimmetrikus elemek. Modelljeim kicsit modernnek, de klasszikusan időtállóak is egyben. Nem a „fast fashion”-t követem, hanem hosszabb távra tervezek. Az egyedi tervezésnél fontos a vevő személyisége, igényei is. Lehet, hogy igényesnek, de nem túl feltűnőnek szeretne látszani a vevő, de lehet épp az ellenkezője is, hogy ő legyen egy eseményen a legjobb, minden figyelem rá irányuljon. Ez egyénfüggő. Mindennek a legfőbb alapja a bizalom.

## A magyar nőket egykor az elegancia jellemezte. Ma is igaz ez az állítás?

Az igény az elegáns ruhák iránt a nők részéről egyre erősebb. De mi a szép, és mi nem az? A kifinomultság nem mindig pénz kérdése. A háború előtt még megvolt az a tudás, hogyan kell öltözködni. Az a kifinomultság eltűnt, ami ehhez szükséges volt. Az edukációnak azonban még nagy szerepe van ezen a téren. Az elmúlt 15 évet a márkakultusz jellemzi. A világmárkák, a brandek (például Versace, Armani) természetesen az esztétikai érzékünket is befolyásolják, irányítják a trendeket, bizonyos életérzést is sugároznak. Egyre több magyar márka is megjelenik ma a nemzetközi piacon, de sajnos a presztízünkön még van mit javítani. A hazai piacon sokáig nem volt verseny. Az évtizedek óta bevezetett, presztízssel rendelkező olasz, francia és angol márkákkal nehéz versenyezni. A lokális piacról a nemzetközi piacra való ugráshoz, hogy minőségi ruhákat tudjunk gyártani nagy mennyiségben és minőségben, jelentős tőke kell. A divatipar gyors reagálást és megbízható szállítást is igényel. A sikerhez sok marketingmunka, kitartó márkáépítés, megbízhatóan magas minőség szükséges.

## Mi a különbség az európai és az ázsiai nők ízlésvilága között?

Ennek a kérdésnek a megválaszolása alapos piacelemzést igényel, azonban a kozmopolita ízlésvilágot is ki kell elégténi.

**Melyek azok a ruhadarabok, amelyek soha nem mennek ki a divatból, ezért nem hiányozhatnak egy nő gardrójából?**

A „little black dress”, azaz a kis fekete ruha ideje lejárt. Ma más a világ, a könnyed, lezserebb viseleteket szeretik a nők. Ma alapdaraboknak számít egy jó farmer, egy lezser zakó, egy fehér selyemblúz. Nekem a kabátok a kedvenceim.

**Milyen jelentőséget tulajdonít a kiegészítőknek?**

Napjainkban, az online világban egyre nagyobb szerepet kapnak a kiegészítők. A járványidőszakban például a maszkok is kiemelt szerepet kaptak, én is terveztem ilyen darabokat.

**Mit tekint legnagyobb szakmai sikerének?**

A saját márkanév alatt újraindított cégetemet. Első lépésként a hazait, majd az év végétől piaci elemzés után a külföldi piacot is szeretném megcélozni.

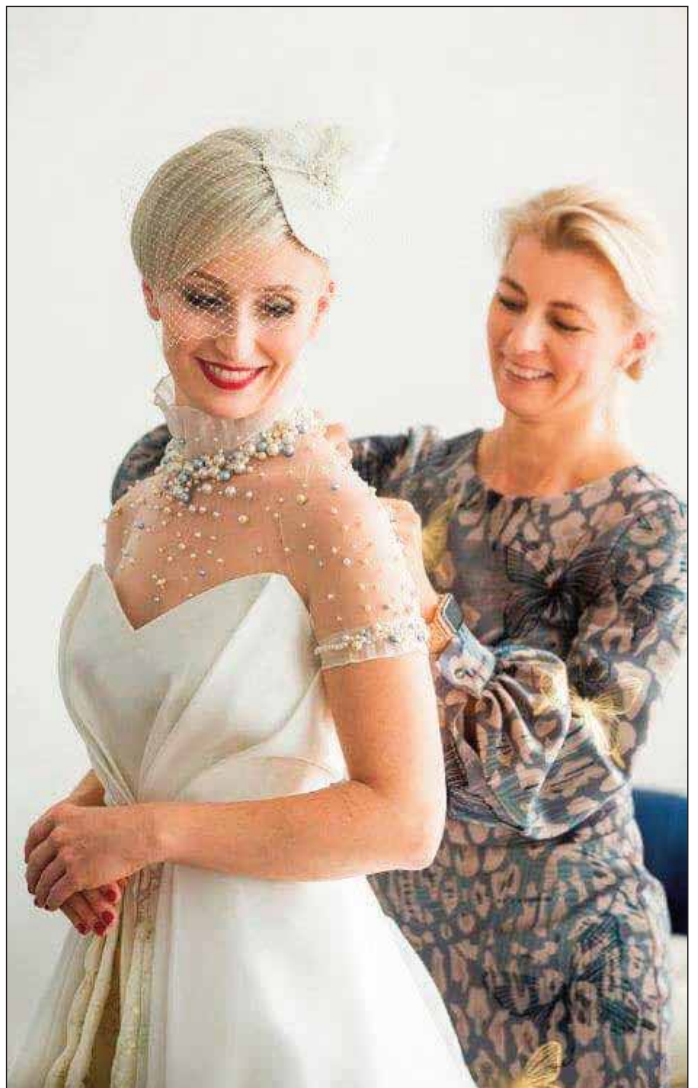
**A közelmúltban jelent meg egy könyv Rotschild Kláráról, a 20. század legismertebb magyar divattervezőjéről. Vannak-e a karrierjének ma is hasznosítható elemei a divatiparban?**

Ő egy szerencsés helyzetben volt, más politikai-társadalmi és mesterséges piaci környezetben vált elismertté. Nem volt olyan versenyhelyzet, amelyben meg kellett volna mértenie magát. A története azonban egyediségénél fogva érdekes és tanulságos. A kor terméke volt, mert a nőmenklatúra hölgyeinek szüksége volt rá.

**Változhat a divat világa a válság után?**

A divat egy „éhes állat”. Ha kiszabadulunk a járványhelyzetből, gyorsan talpra fog állni, megnő a kereslet, amint az igények és az események megjelennek. Bízom benne.

Rimai S. Éva



Fotók: Facebook

KÖNYVAJÁNLÓ

# ROTSCHILD KLÁRA, A VÖRÖS DIVATDIKTÁTOR

Rotschild Klárát a keleti blokk Coco Chaneljeként emlegették a korabeli újságok. Simonovics Ildikó divattörténész, a Magyar Nemzeti Múzeum 20. századi és kortárs textilgyűjteményének vezetője, az időszaki Rotschild Klára kiállítás kurátora sokéves kutatómunkájának eredményeit könyvben foglalta össze a legendás divatdiktátorról.

A híres kapitalista bankárok névrokonára bízott, valaha magánkézen működő állami szalon sajátosan üde színfoltja volt a szocialista rezsim divatpalettájának. Csillogó kis üzlet a Váci utcában, mely a párizsi divatházak fényét hozta el a szürke budapesti hétköznapiokba az ötvenes évek derekától. Az „egyenlők” a kizárólag nézték, a „még egyenlőbbek” vásároltak benne. Hogy jutott Rotschild Klára ilyen kivételes helyzetbe? Miért utazhatott állami pénzen évente kétszer Párizsba inspirálódni? Az új elit asszonyainak is kellett a szép ruha. Bár a szocialista rendszer minden szlogenje ellene szólt, egy bölcsesség azért felülírta. „Cherchez la femme!” (Keresd a nőt!) Az új pártvezetés, a káderelit asszonyainak is szüksége volt a reprezentatív ruhákra.

Kapcsolatai révén Rotschild Klára a megfelelő embereknek és hitveseknek a megfelelő időben tudta felkínálni a párizsi divatházakhoz hasonló luxust és megjelenést a – rendszeremleges hiúság vásárlásán. Jutalmul a belkereskedelmi miniszter 1964-ben a Munka Érdemrend ezüst, egy évvel később arany fokozatát adományozta számára. Nem volt elhanyagolható szempont, hogy a luxusruha-eladások által Rotschild értékes valutát termelt a haza és a belkereskedelem számára, még ha az üzlet nem is volt egyértelműen rentábilis. De ami még fontosabb, Budapest visszakerült a nemzetközi divat térképére: Rotschild Klára nevét nemcsak itthon ismerték a divatszerető asszonyok, hanem a nagyvilágban is.

Befolyásos embereket, arisztokratákat, gazdag polgárokat, magas rangú köztisztviselőket feleségeit és lányait, a művészvilág hírességeit öltöztette. Vásárolt nála például Tito és Gromikó felesége, Psota Irén, Tolnay Klári, Váradi Hédi, Mary Zsuzsi, Dékány Sarolta, Zárny Márta, Rátonyi Hajni, Halász Judit és még sokan mások.

A „mi Rotschildunkat” örömmel fogadták mindenütt, holott nem beszélt nyelveket. Sokan a híres bankár Rotschild-család sarjának hitték, de nem volt az, bár ezt senki sem hitte el.

Korát jócskán meghaladva értette és érezte az akkori Magyarországon ismeretlen fogalomnak számító „network”-öt (hálózat), a „branding”-et (márka) és a sikert. Givenchy úrnak például földig érő lengyel bundával kedveskedett.



„A divat változik, a stílus örök.”

Coco Chanel



Fotó: smagpictures.com



A zsigereiben volt a divat és zseniális üzletember volt, aki mindenből pénzt csinált. Sztár lehetett, aki mindenkit ismert, aki számított egy olyan korszakban, amikor az egyéniséget, a nem szokványos, egyedi karriert igyekeztek visszaszorítani. Hatalmas, Dunára néző tetőteraszán fényes partikat, divatbemutatókat rendezett. A rendszerváltás utáni években kísérleteztek a nagy múltú szalon felélesztésével, továbbvitelével a Liska szőrmevállalkozással társbérletben, de mindhiába.

A szocializmus fellegvára feláldoztatott a kapitalizmus újjáélesztésének oltárán.

Rimai S. Éva

## KÖNYVAJÁNLÓ

## A JÁRVÁNY IHLETTE KÖNYVEKRŐL

A járványok komoly feladat elé állítják az embert: túl kell élnie. Lehetőség szerint azonban nemcsak fizikailag, hanem mentálisan és érzelmileg is. És bár azt ma már talán mindenki tudja, hogy kezet kell mosni és otthon kell maradni, ahhoz már kevesebb tanácsot kapunk, hogy hogyan és mivel tartsuk magunkban a lelket addig, amíg lecseng a koronavírus tombolása. Például olvassunk jó könyveket! A történelem során a járványok idején is születtek remekművek. A mondás, hogy a könyveknek is megvan a maguk sorsa, szinte közhely. De a fordítottja is igaz: a sorsunknak is megvan a maga könyve.

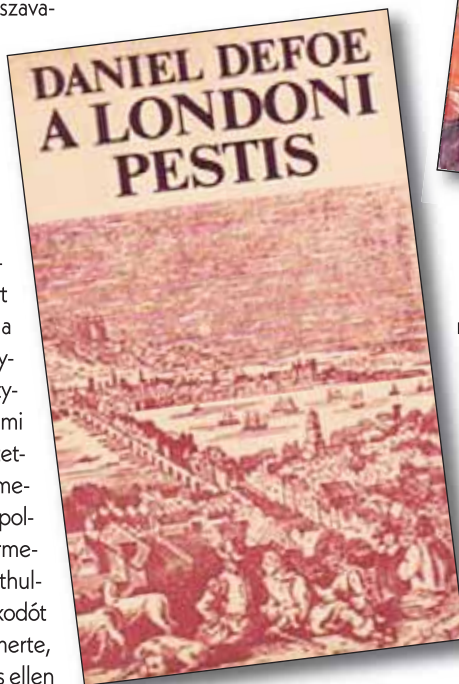
Shakespeare, akinek világirodalmi nagyságát senki előtt nem kell bizonygatni, Itáliában ugyan sosem járt, de több londoni pestisjárványt is átélt. A dögvésznek nevezett pestis több drámájának komorságához hozzájárult. Shakespeare több művén is dolgozott azokban az időkben, miközben színháza, a Globe zárva volt, maga pedig karanténba kényszerült.

Giovanni Boccaccio már az 1300-as években tudta, hogy a mentális jólétnek milyen fontos szerepe van járvány idején. A pestis azonban nemcsak életeket követelt, hanem a társadalom szövetét is alaposan megtépázta. Boccaccio szavaival élve: „És ne is emlegessük,

hogy egyik polgár irtózáttal elkerülte a másikat, és szinte senki nem törődött a szomszédjával, és a rokonok vagy soha, vagy csak nagy ritkán látogatták egymást, akkor is tisztes távoból, azonban e borzalom nyomán oly irtózat támadott a férfiak és nők lelkében, hogy a testvér elhagyta testvérét, a nagybácsi unokaöccsét, a nővér a bátyját, gyakran a feleség a férjét (ami főbenjáró dolog és szinte hihetetlen), az atyák és anyák a gyermekeiket irtóztak meglátogatni és ápolni, mintha nem is tulajdon gyermekeik lettek volna.” Ebben a széthulló világban kellett valami kapaszkodót találni. Boccaccio pedig felismerte, hogy a totális mentális szétesés ellen a történetmesélés lehet az egyik legjobb ellenszer. Így született meg a *Dekameron*. A járvány elleni védekezés másik fontos eleme volt természetesen az izoláció, a *Dekameron* hősei ezért is menekülnek el Firenzéből, de gondoskodnak arról is, hogy az önkéntes karanténjuk a lehető legkellemesebben alakuljon. Jó társasággal vették körbe magukat, és olyan dolgokat tettek, ami örömet okoz – ez a kulcsa annak, hogy fizikailag és mentálisan is túléljék a járvány legrosszabb időszakát.

Aki azonban magát a járványt, az 1665-ös nagy londoni pestisjárványt tette műve fő témájául, az a *Robinson Crusoe* című regényéről ismert Daniel Defoe. Ez időben London a maga 350 ezer körüli lakosával a kor egyik legnagyobb népességű városa volt. Lakosságából 100 ezer ember halt meg a járvány másfél éve alatt. A londoni pestis nem szokványos regény. A főképp nagybátyja és más szemtanúk beszámolóit, valamint parókiákról és hivatalos városi nyilvántartásokból alapos kutatómunkával összegyűjtött adatok alapján írt dráma.

gű városa volt. Lakosságából 100 ezer ember halt meg a járvány másfél éve alatt. A londoni pestis nem szokványos regény. A főképp nagybátyja és más szemtanúk beszámolóit, valamint parókiákról és hivatalos városi nyilvántartásokból alapos kutatómunkával összegyűjtött adatok alapján írt dráma.



A tragikus eseményeket egyes szám első személyben elbeszélő művével Defoe fel akarta rázni közömbösnek tűnő polgártársait, akik úgy tűnt, mit sem törődnek azazal, hogy 1772-re a pestis újra megjelent Európában. Az egész

műre az események hiteles adatokkal való alátámasztásának igénye és a személyes hangvértel jellemző.

A *titkos kert*, Frances Hodgson Burnett 1910-ben megjelent, felnőttek számára írt, majd a gyermekirodalomban világhírűvé vált klasszikus regénye egy indiai kolerajárványt mutat be. A járvány hatását csak abban a házban ismerjük, ahol a regény főhőse, a gazdag családban élő tízéves Mary egy nap arra ébred, hogy senki sem törődik vele. Távoli hangokat hall, leginkább csak sírást, siető lábak dobogását, de a csend a legrémisztőbb. A házban a kolera majdnem mindenkit megölt, köztük a szüleit is. Később Mary élete Angliában jóra fordul – de a kolera pusztításának,

„Mihelyt a ragálytól való félelem elcsitult, a dolgok megint visszazökkentek a kevésbé kívánatos, régi kevélykedésbe, és ugyanabba az irányba haladtak tovább, mint annak előtte.”

(Daniel Defoe)

a halálnak a leírása ugyanúgy megmarad az olvasóban, mint a happy end.

Camus: A pestis című könyve manapság teljesen új értelmet

kap, mint bármikor korábban olvasva. Nem csoda, hogy trendi lett ez a regény a járvány idején, a világban, mikor többen akarunk megtudni az emberekről, a miértekről. Nem könnyű, és nem kellemes olvasmány ez a regény, mégis a huszadik század egyik alapvető, elgondolkodtató műve. És már ez is éppen elég. A pestis arról szól, hogy miként foszlik fel a társadalom szövege, amikor valami szörnyűség történik, és hogyan képes az ember mindennek ellenére még-

is valahogyan – Ady szavaival élve – „ember maradni az embertelenségben.” Egy régi keleti legenda szerint egyszer a Pestis ígéretet tett egy jósnak, hogy nem szed ezernél több áldozatot Szmírnában. „Óh, Pestis, te átkozott, becsaptál engem – kesergett később a jós –, hiszen több mint húszezren haltak meg! – Biztosíthatlak – válaszolt a Pestis –, hogy én megtartottam a szavam, és csak ezer ember halálát okoztam közvetlenül, a többi tizenkilencezer saját féltelmének és butaságának lett az áldozata.”

Ljudmila Ulickaja: Csak egy pestis című könyve forgatókönyvnek készült sok évvel ezelőtt, de most aktualitást nyert. Arról szól a könyv, hogy Rudolf Ivanovics Majert felrendelik Moszkvába, hogy beszámoljon a pestisvakcina-kutatás eredményeiről. Moszkvába érve köhögni kezd, ám arra gyanakszik, hogy csak megfázott a vonatúton. Felkeresi a szálloda borbélyát, majd miután egyre rosszabbul érzi magát, kórházba szállítják. A diagnózis: tüdőpestis. Megkezdődik a versenyfutás az idővel, hogy felkutassanak mindenkit, akivel útja során kapcsolatba került, és a nagy fekete autó elindul begyűjteni a kontaktokat. A csak egy pestis arról szól, mekkora tragédiát okozhat egy rosszul viselt maszk, hogyan kezeli egy autoriter állam a járványveszélyt, és hogyan ismétli a történelem folyamatosan önmagát.

Rimai S. Éva

# TERMÉSZETESEN FINOM

Ki ne ismerné a népmeséből a „terülj, terülj, asztalkámat”, amely a szegény legénynek úton-útfélen, ahol éppen meglepte az éhség, királyi lakomát kínált? Egy ilyen vendégváró asztalhoz, az erdők, mezők, árokpartok vadon élő növényeinek különleges és ínycsiklandozó ételeihez invitál minket Dénes Andrea botanikus-muzeológus, az Erdőkóstoló című blog szerzője.

*Az erdőkóstoló blogon egyre több és finomabb étel, ital bukkan fel a vadon termő növényekből, gyümölcsökből. Melyek a legújabb felfedezései?*

Új kedvencem az egyik lósóskánk, a paréjlórum, melyet főzelék, mártás formájában a családom is nagyon szeret. A mezei sóskaival rokon, de nagyobb levelű növény természetű is, így szinte egész évben elérhető levélzöldségként. A blogomon érdekességként bemutatom, hogy Örményország és Azerbajdzsán vidékén hosszú füzérré felfonva szárítják is. Nálunk ez kevésbé indokolt, hiszen még télen is elérhető. Ősszel kihajt, majd a következő évben is gyűjthető virágzásig, vagy a virág hajtását visszavágva folyamatosan. A másik kedvencem most az erdei szoty, ez a bükkmakk magja, amely pirítva kiváló nasolnivaló csemege – persze csak mértékkel szabad enni, így biztonságos.

*Ha szeretnénk mi is „erdőkóstolókká” válni, hogyan induljunk el?*

Az első lépés, hogy szerezzünk megfelelő fajismeretet. Mindenképp gyakorlott, tapasztalt személytől tanuljuk, erdei sétákon, az élő növények megfigyelése során. Gyógynövénytanfolyamon is szerezhünk növényismeretet és tanulhatunk a növények hatóanyagairól is. A gyűjtés során a gyökerek, gumók kiásása, megsértése kerülendő, mivel a teljes növény pusztulását okozhatja. A medvehagyma a teljes levelek elvesztését sem éli túl, ne kaszáljuk le! A hajtások,

termések viszont bátran szedhetők, a csalán, a podagrafű folyton hajt, jól terjed, friss leveleit gyűjtve a gyökér nem sérül. A termések, bogyók leszedése sem okoz kárt, és még az állatoknak is marad.

*Már kezd éledezni a természet, melyik vadon termő növényekkel ismerkedhetünk most meg?*

A medvehagyma a legismertebb tavaszi vadnövény, de kevés helyen terem. Sokkal inkább ajánlom helyette a csalánt, amit nem árt blansírozni, így nem csíp, az íze és színe is jobb lesz. Ráadásul most a legfrissebb a hajtása, készíthető belőle leves, főzelék, saláta, vagy akár palacsintatészta is süthető. Fokhagymával kombinálva a medvehagymához hasonló ízt ad. A pongyola pitypang levele is hajt már, tavaszi zöldségnek, párolva vagy salátának elkészítve is nagyon finom.



*Melyik évszak a legkedvezőbb gyűjtés szempontjából?*

Tavasszal a levélzöltségek, és az új hajtások szedhetők, ilyenkor legfinomabb a vadkomló, amely csak közel két-három hétig gyűjthető, később túl rostos lesz. A podagrafű és a pongyola pitypang fiatal levelei is nagyon ízletesek. A friss hajtások

Fotók: [erdokostolo.blogspot](http://erdokostolo.blogspot)



Lósóska

Bükkmakk – erdei szoty





## ERDEI GYÜMÖLCSÖS TEA AZ ERDŐBŐL

Az igazi erdei gyümölcsös teához minden olyan növényt felhasználhatunk, amelynek fűszeres az íze, nem keserű. Még akár most is szedhető tavalyi galagonya vagy csipkebogyó, később idényszerűen a szamóca, szeder, kökény, és más gyümölcsök is használhatók alapos mosás után, ha nem túl puhák. Tavasszal a friss szederlevél, de a lucfenyő tűlevelei is alkalmasak teaízesítésre. Herbateának való a szurokfű, kakukkfű, különféle menták. A vadontermő menták közül némelyik vetélést is okozhat, ezért várandósok inkább kerüljék! Virágzásuk idején a hársfa-, akác-, bodzavirág is elkészíthető teának vagy ízesíthető vele.

után jön a virágzó növények ideje, akác, bodza, majd nyár elején a fűszernövények. Nyáron a szamóca, vadcsersznye, faeper, szeder és más gyümölcsök következnek. Ősszel az őszi gyümölcsök, termések, a bükkmakk, csipkebogyó, galagonya, kökény, som, vadkörte és vadalma szüretelhető. És bármily meglepő, télen is lehet találni szedhető növényeket, többek között a zamatos turbolya ilyen, ha nincs éppen hó, télen is szedhető, fogyasztható.

### Ha szeretnénk eltenni a frissen szedett növényeket, hogyan tartósítsuk?

Én gyümölcsökből lekvárt, befőttet készítek, erjesztem, esetleg savanyúságnak teszem el a hajtásokat, például a komlóspárgát, de száríthatjuk, fagyaszthatjuk is a növényeket. Legjobban frissen szeretem használni, ami idényjelleggel szedhető. Régen is leginkább szezonálisan étkeztek, ami éppen termett, azt dolgozták fel, ön-ellátásra rendezkedtek be. Ezért a ma jelentéktelennek tartott növényeket, például a vackort (vadkörte), a vadalmát is felhasználták, savanyították káposztával, sőt országszerte ebből készült az ecet, és vele savanyú leves vagy akár üdítőital.

### Mennyire volt elterjedt régen az erdőkön, mezőkön a gyűjtögetés?

A vadon élő ehető növények az erdők, mezők mellett az erdőszélek, rétek, legelők, a cserjés sövények, árokpártok szélén is megtalálhatók, szegény és gazdag embert egyaránt elláttak ízletes és tápláló élelemmel. A termések, gyümölcsök, gombák fogyasztása mellett gyűjtötték régen a gyékénygyöktörzset, tölgymakkot is, amelyekből lisztet is őröltek. A galagonyatermással, gyökérgumókkal a gabonát vagy a burgonyát pótolták, a friss mogyoróbarkát megőrölve a liszthez keverték, ami a magas virágoportartalma miatt értékes fehérjeforrás. Ma már ez nem jellemző, de a csipkebogyó húsát, sőt még a csalánt, csalánmagot is szárítva, megőrölve, átszítva lisztszerűen használják néhol. Móra Ferenc írásában is feltűnnek ezek az elfeledett szokások, amelyek a pákászok, a lápi élet eltűnésével kikoptak az emlékezetből.

### Hogyan érdemes elkészíteni a vadon gyűjtött növényeket?

Több növény csak hőkezelve fogyasztható biztonságosan, ezért nagyon fontos nemcsak a pontos felismerésük, hanem az elkészíthetőségük is. A salátaboglárkát friss fogyasztás helyett

főzve ajánlom, és a bodza bogyóját sem javaslom senkinek, hogy nyersen egye. A levélzöldek keserűségét mérsékli, ha pár órára vízbe áztatjuk őket, vagy pár percre forró vízbe dobjuk, esetleg sokkoljuk (pár percre forrásban levő vízbe, majd utána jeges vízbe tesszük). Ettől a csalán és pitypanglevél íze is javul, és színük is egészen üde lesz. Ez után változatosan elkészíthetjük a levélzöldeket levesnek, szósznak, tölteléknek vagy akár csőben sütve is. A csipkebogyó, kökény utóérleléstől lesz zamatosabb, a madárberkenye pedig fagyasztással veszít a kesernyész ízéből. A keményebb bogyókat teának, a puhábbakat lekvárnak vagy friss fogyasztásra érdemes hasznosítani.

(További receptek, érdekességek az erdokteroloblogspot.com oldalon találhatóak!)

Lamos Edit

## ISTEN SZIGETE

„Vannak nádasai és erdői, amik teremnek édes gyökereket és tápláló bogyókat; vannak virágoskertjei, amik sebforrasztó balzsamot és gyógyító füveket nevelnek; ízes halaiból élélhetne egy ország; vannak őzei és szarvasai; s ami vízimadár otthonos a magyar földön, az őbenne mind fészkel, az is, amelyiknek másfelé már a fajtája is kiveszett. Paradicsomkert a láp annak, aki tud benne élni, és mindenekelőtt tud benne járni. (...) Volt ott aszalt gyümölcs, szárított gomba, őrölt makk, szederlekvár, főtt sulyom, volt ott füstölt csik is. Ami alatt nem kellett mákos tésztát érteni, noha a vadmákat is bőven termi a láp, hanem kell érteni azt a karcsú halacsát, ami milliószámra nyüzsgött még abban az időben a réti vizekben. Úgyhogy marékkal lehetett fogni.”

(Móra Ferenc: Rab ember fiai – részlet)



## MÉHECSKEHOTEL ÉS DARÁZSGARÁZS

Sokak számára magától értetődő, hogy az elvetett magból növény, azon virág, majd termés, gyümölcs lesz. De ez cseppet sem természetes! A beporzást végző méhek, lepkék, darazsak és más élőlények szorgos munkájának köszönhetően élvezhetjük a virágok közel 90 százalékát, a táplálkozásunk alapjait képező természetett növények nagy részét, a zöldségeinket, gyümölcsseinket. Ezeknek a nekünk talán jelentéktelen élőlényeknek a közelsége a mi érdekünk is, ezért ha szeretnénk minél több virágot, gyümölcsöt, lássuk vendégül őket: készítsünk számukra méhecskehotelt, rovaranyagát, és tavasztól őszig mindig legyen virágzó növény a kertünkben!

A méhekről köztudott, hogy a beporzásban segítenek, de hogy itt, Európában a beporzás nagy részét közel kétezer más faj, többségében a magányosan élő méhfajok végzik, kevésbé ismert. A házi méhekkel szemben a nem telepekben élő méhek számára a talajba, partfalakba, korhadt fába, vagy éppen házfalakba fúrt mélyedések, lyukak jelentik az otthont, és az utódjaik számára a bölcsőt. Ha tehát szeretnénk bővebb termést a kertünkben, készítsünk számukra és más, beporzást végző élőlények számára vendégváró helyet!

Méhecskehotelt vagy darázsgarázst könnyen kialakíthatunk kicsitől a nagy méretig házilag is, minden 2-10 mm átmérőjű, legalább néhány centi hosszúságú, cső alakú anyag alkalmas lehet erre, vagy olyan tárgy, amelybe lyukak fúrhatók. Rönkfába, tűzifába lábakat fúrva máris kész a házikó, a nagyobb kivitelű, szekrényes megoldás rekeszeibe tehetünk összekötözött nádköteget, fagallyakat, megfurkált maradék faanyagokat és lyukacsos téglát. Tobozokkal, levelekkel, fakéreggel, dióhéjjakkal kényelmessé és változatosabbá tehetjük a szállót, és ha dróthálót rögzítünk az elejére, és esőálló tetővel is ellátjuk, az időtállóságot is biztosíthatjuk. A csapadéktól védett ablakpárkányra, házfalra, teraszra, vagy leginkább a kereti növényeink, virágaink közelében elhelyezve garantált a siker. Az ujjnyi vastag lyukakban megfigyelhetjük azt is, hogyan élnek, raktározzák el az élelmiszert, kelnek ki utódaik, hogy pár hetes életüket megédesítsék nektárral.

A méhecskehotelek lakói többnyire a legkorábban ébredő bundás testű méhek, az első vendégek már a tél végén, tavasz elején felbukkanhatnak a hoteleinkben napsütéses, enyhe időben. A legnagyobb forgalomra április-májusban

számíthatunk, de a nyár végéig még előfordulnak látogatók. Ha a házi méheket is vendégül kívánjuk látni, akkor cukorszirup helyett tiszta vizet tegyünk ki lapos tálkába, melybe kavicsokat vagy más apró pihenőket helyezünk, hogy le szállhassanak inni a méhek. A cukros vízért ugyanis hatalmi harc indul a méhcsaládok között, amitől elhullanak, valamint betegséget is elkaphatnak egymástól, ami egész családok pusztulását okozhatja. A magányos darazsakról se feledkezzünk meg, számukra egy csinos darázsgarázssal kedveskedhetünk. A sárga csíkos rovarok a közhiedelemmel ellentétben kettős hasznot hoznak: beporozzák a növényeket, de a lárváik számára táplálékul rovarokat, hernyókat, pókokat is vadásznak, amivel szintén értékes szolgáltatást nyújtanak nekünk. És míg a kolóniákban, családokban élő méh- és darázsfajokra jellemző a támadó viselkedés, addig a magányos fajok még a lakóbölcsők közvetlen közelében sem foglaloznak sem az emberrel, sem a társ- és háziállatokkal. Ennek ellenére érdemes szem előtt tartani, hogy ők is rendelkeznek védekezésre alkalmas fullánkkal, ezért ne fogjuk meg őket, ne kényszerítsük védekezésre!

A rovarhotelek szépsége, hogy itt a vendégek takarítanak, a tatarozást, takarítást elvégzik maguk, és a „problémás” vendégkör, mint például az említett támadó méh- és darázsfajok nem is próbálnak meg itt szállást keresni, mivel az ő igényeiknek túl szűkös ez a hely. Ellenben beköltözhetnek a szorgos nappali nektárgyűjtőgökök mellett éjszaka aktív rovarok is, így éjjel-nappal dolgozó munkásokra, és virágzó, gyümölcsöző kertre tehetünk szert. És nem utolsó sorban, még egy igazi kerti díszre is.

Lamos Edit



Fotó: internet



Fotó: internet



Fotó: internet



Fotó: Orbán Zoltán, MME



Fotó: Orbán Zoltán, MME



Fotó: internet

# „A GYEREKEK LEGMERÉSZEBB ÁLMAI IS VALÓRA VÁLHATNAK”



Játkos és technikai vezető a felnőtt csapatban, több korosztály utánpótlás edzője és koordinátora. Egyesületünk egyik igen sokoldalú személyiségét, Tajmel Barnabást mutatjuk be.

*Meséld el, hogyan lettél edző, hogy jött a gondolat, hogy elindulj ezen a pályán?*

A gyerekek, ahogy a labdarúgás is, régóta közel állnak a szívemhez. Egy nyári napközis táborban kezdtem el segíteni egy barátomnak, majd rövid időn belül már két korosztályért feleltem, miután a táborban nyújtott munkám meggyőzte a kollegám, aki így beajánlott. Innen hosszú és rögzös volt az út, hiszen az elején még azt sem tudtam, hogyan kell összerakni egy edzést, de nagyon sok segítséget kaptam kollegáimtól, barátoktól. 2019 őszén már 1,5 éves edzői tapasztalattal jelentkeztem, majd 2020 év elején végeztem el az MLSZ Grassroots C licenszes képzését.

*Milyen munkaköröket látsz el Erdőkertesen?*  
Jelenleg az U7-es, U9-es korosztály, az utánpótlás koordinálása tartozik hozzám, illetve a felnőtt csapat technikai vezetői feladatai látom el. Emellett pedig a felnőtt csapatban futballozom.

*Mit gondolsz, egy erdőkertesi gyermeknek milyen céljai lehetnek a labdarúgással?*

Bármilyen, azt gondolom, hogy merjünk nagyot álmodni. Rengeteg történetet ismerhetünk, hogy nagy sztárok milyen kis településekről, szerény anyagi körülmények közül kerültek ki. Még a legmerészebb álmai is nyugodtan le-

hetnek egy fiatal labdarúgónak, hiszen csak rajta múlik, hogy ezekből miket valósít meg. Sze mély szerint igyekszem mindenkit támogatni céljai elérésében, és segíteni a megfelelő alapok lefektetésében.

*Milyen a hangulat a felnőtt öltözőben?*

Az eredmények sajnos az ősszel nem a terveink szerint alakultak, ettől függetlenül remek a hangulat az öltözőben, megvannak a kellő zrikák egymás között, ami azt gondolom, hogy elengedhetetlen egy jó csapatban.

*Hogyan látod, milyen fejlesztések, tervek vannak a klubnál?*

Centerpályánk az őszi szezon alatt felújításon esett át, tervben van még egy új öltözőépület és egy műfüves pálya építése. Azt gondolom, hogy ha ezek megvalósulnak, még több gyermek fog Erdőkertesen focizni, amiből mindenki fog tudni profitálni.

*Hol képzeled el magad öt év múlva?*

Öt év múlva rengeteg tapasztalattal a hátam mögött egy nagyobb egyesületnél is szeretném kipróbálni magam edzőként.

*Mit gondolhatnak rólad a gyerekek? Milyen edzőnek látnak téged?*

Azt gondolom, hogy szeretnek, és kellőképpen



Tajmel Barnabás

tisztelnek is. Talán egy kicsit szigorúnak tarthatnak, de igyekszem megtalálni velük a közös hangot. Bízom benne, hogy pár év múlva is jó szívvel fognak rám emlékezni, amikor már több edzővel dolgoztak együtt.

*Hogyan tudod magad fejleszteni a szakmában?*

Azt vallom, hogy mindenkitől lehet tanulni, így igyekszem minél több edzésre járni, továbbképzéseken részt venni és a lehető legtöbb tudást magamba szívni.



## Felhívás!



**Az Erdőkertesi Sportegyesület folyamatosan várja a sportolni, focizni vágyó lányokat és fiúkat egyaránt!**

**Ovifoci (2016-os szül. gyerekek), U7 (2015–2014), U9 (2013–2012)**

Tajmel Barnabás • +36 20 535 0536

**U11 (2011–2010)**

Nagy Imre • +36 20 333 6679

**U13 (2009–2008), U14 (2007–2009)**

Sági Attila • +36 70 631 5455

**U17 (2004–2005)**

Csizmadia Balázs • +36 70 222 2849

**Felnőtt**

Mátyási Péter • +36 70 670 1776

ERDŐKERTESI SE • LABDARÚGÁS

# ESEMÉNYEK

**U7:**

02.06. VIII. Galga Kupa ESE I – 6. hely; ESE II – 8. hely

02.13. ESE – BVSC-Zugló

02.19. Szada&amp;Gödöllő – ESE

02.20. Veresegyház LUA – Vác VLSE – ESE

**U9:**

02.20. ESE – Szada

**U11:** Heti két edzés szerepelt a programban.**U13:** Heti két edzéssel folytatták a munkát U13-asaink is.**U14:** Heti két edzés, 02.20-i bajnokin kommunikációs hiba miatt nem állt ki csapatunk**U17:**

02.21. ESE – Halásztelki FC 3 – 0

02.28. Százhalombatta VUK SE – ESE 2 – 0

**FELNŐTT:**

02.21. GEAC – ESE 2 – 1

02.27. ESE – Zebegény Garvittax 3 – 3



U7 – VIII. Galga Kupa (2021. 02. 06.)



U7 – ESE – BVSC-Zugló (2021. 02. 13.)



U7 – Szada&amp;Gödöllő – ESE (2021. 02. 19.)



U7 – Veresegyház LUA – Vác VLSE – ESE (2021. 02. 20.)



U9 – ESE – Szada (2021. 02. 20.)

**ÉRTESÜLJÖN AZONNAL  
LAPUNK MEGJELÉNÉSÉRŐL!  
IRATKOZZON FEL AZ  
ERDŐKERTESI NAPLÓ** ERDŐKERTESI  
**Napló**  
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNERE, A

**Hírmők, HírM@il LISTÁRA  
www.hirmail.hu**  
ÉS ÉRTESÍTÉST KAP A MEGJELÉNÉSÉRŐL!  
**HírM@il – HÍREK ÉS AJÁNDÉKOK!**



**Jenei Zsolt**  
**AUTÓSZERELŐ**

Erdőkertes,  
 Béke u. 1.

**+36 20 395 4308**



**LOTTÓZÓ – ÁLLATELEDELBOLT**

- ☒ Budapesti és helyi bérlet
- ☒ Állateledelel
- ☒ Partikellékek (lufik)
- ☒ Gázpalackcsere
- ☒ Online telefonfeltöltés

Nyitva tartás:  
 hétfő: 8-17 óráig  
 keddtől - péntekig: 8-18 óráig  
 szombat: 8-13 óráig

Címünk: Erdőkertes, Fő út 90.  **Lottozo Kriszti**



**BOROSTYÁN GYÓGYSZERTÁR**  
 TEL.: 06-28-594-120

**NYITVA TARTÁS:**  
 Hétfőtől - csütörtökig  
 8-17 óráig  
 Péntek: 8-15 óráig

BOROSTYÁN GYÓGYSZERTÁR  
 Erdőkertes, Fő tér 5/B.

[www.3patika.hu](http://www.3patika.hu)  
 Email: borostyan98bt@gmail.com



**CSALÁDI és IKERHÁZAK ÉPÍTÉSE**

Kulcsátadással illetve szerkezetkészben

Tel.: **06-70-2222-849**  
 email: csizmadia8201@gmail.com  
 csizma82@freemail.hu

[www.megbizhatokivitelező.hu](http://www.megbizhatokivitelező.hu)  
 facebook **facebook: megbizhatokivitelező**




**ÁLLATORVOSI RENDELŐ**

**Dr. Erdélyi Gábor**  
 TEL.: 06-30-944-5991

**RENDELÉSI IDŐ:**  
 hétfő, szerda, péntek:  
 9-10 óráig  
 kedd, csütörtök:  
 17-19 óráig

**ERDŐKERTES, FŐ ÚT 125.**




Tel.: 06 20 940 1663

**NAPI MENÜK**

- FŐZELÉKEK
- FRISSENSÜLTEK
- GYROS TÁL, KÁVÉ
- ÜDÍTŐ

Heti és napi rendelést is felvesszünk telefonon vagy facebook messengeren. A jelenlegi helyzetben csak elvitelre vagy kiszállításra lehet rendelni!

**2113 Erdőkertes, Nemes u. 1/A.**



**ÚJ**

Már elérhető új szolgáltatásunk, a **glaucoma szűrés**

**40 év fölött ajánlott!**  
 Rizikófaktorok: magas vérnyomás, dohányzás, cukorbetegség, érszűkület

**RÁKÓCZI OPTIKA**

- felnőtt- és gyermek szemvizsgálat
- szemüvegkészítés
- kontaktlencse-illesztés

Bejelentkezés:  
**06 20 252 1262**

2162 Örbottyán, Rákóczi u. 131.  
 facebook **facebook.com/rakoczioptika**



## DIVATVILÁG ÉS MASZK

Interjúnk Tóth Bori divattervezővel a 14-15. oldalon



Fotó: Facebook

*Hirdessen  
az Erdőkertesi Naplóban!*

*Velünk sikeres lesz!*

**4000 PÉLDÁNY, KEDVEZŐ ÁR**

**Bővebb információ:**

**kovacspe@t-email.hu • 06 30 930 4831**